

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

**1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄ - Α΄

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180
Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος
Τηλέφωνο : 213141219
Email : deaf@aade.gr
Url : www.aade.gr

Αθήνα, 25 Απριλίου 2025
Αρ. Πρωτ: Ο. 3018

ΠΡΟΣ: Ως πίνακας διανομής

**2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ**

ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180
Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος
Τηλέφωνο : 2131410148
E mail : defk@aade.gr
Url : www.aade.gr

**3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α, Β΄

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180
Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος
Τηλέφωνο : 213-1410664
Email : deef@aade.gr
Url : www.aade.gr

**4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Δ΄**

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180
Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος
Τηλέφωνο : 213-1410809
Email : dieldi@aade.gr
Url : www.aade.gr

**5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α, Β, Γ

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180
Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος
Τηλέφωνο : 213-1410241
213-1410121

Email : dideisep@aade.gr
Url : www.aade.gr

Θέμα: «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 24 - 26, 34, 38, 51, 58, 63, 64, 86, 87, 90 - 92, 178 - 180, 184, 185, 197 - 199, 210, 211, 213, 214, 218, 221, 227 - 231, 244 και 245 του ν.5193/2025 (Α΄ 56) με τίτλο «Ενίσχυση της Κεφαλαιαγοράς και άλλες διατάξεις»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

A) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Κοινοποίηση των άρθρων 24 - 26, 34, 38, 51, 58, 63, 64, 86, 87, 90 - 92, 178 - 180, 184, 185, 197 - 199, 210, 211, 213, 214, 218, 221, 227 - 231, 244 και 245 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56).

B) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Κοινοποίηση των διατάξεων των κάτωθι άρθρων του ν. 5193/2025:

1. του άρθρου 24 «Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν στην εισαγωγή πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ρυθμιζόμενη αγορά - Προσθήκη άρθρου 22ΣΤ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
2. του άρθρου 25 «Μείωση συντελεστή φόρου τόκων εισηγμένων εταιρικών ομολόγων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 40 και περ. β) παρ. 1 άρθρου 64 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»,
3. του άρθρου 26 «Επέκταση κινήτρων για επενδυτικούς αγγέλους σε επενδύσεις σε εταιρείες ενταγμένες σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 70Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»,
4. του άρθρου 34 «Κατάσχεση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων- Τροποποίηση άρθρου 991Β Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας»
5. του άρθρου 38 «Απαγόρευση κατασχέσεων μεριδίων σε συλλογικό λογαριασμό μεριδίων Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 46Γ στον ν. 4706/2020»
6. της παρ.4 του άρθρου 51 «Ανάκληση άδειας»
7. του άρθρου 58 «Φορολογία Ανωνύμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία»
8. των παρ. 3 και 4 του άρθρου άρθρου 63 «Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄ »
9. του άρθρου 64 «Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄ »
10. του άρθρου 86 «Υιοθέτηση του ακατάσχετου του λογαριασμού που τηρούν τα ιδρύματα πληρωμών σε πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς διασφάλισης των χρηματικών ποσών που λαμβάνουν από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών ή μέσω άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 10 του ν. 4537/2018»
11. του άρθρου 87 «Υιοθέτηση του ακατάσχετου του λογαριασμού που τηρούν τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος σε πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς διασφάλισης των χρηματικών ποσών που λαμβάνουν έναντι ηλεκτρονικού χρήματος που έχει εκδοθεί- Τροποποίηση παραγράφων 1, 2, 3 και αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 17 ν. 4021/2011»
12. του άρθρου 90 «Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικής εκκαθάρισης - Αντικατάσταση παραγράφων 1 και 2, προσθήκη παραγράφων 2α και 5 στο άρθρο 243 του ν. 4364/2016»

- 13.του άρθρου 91 «Περάτωση και λήξη ασφαλιστικής εκκαθάρισης - Τροποποίηση παραγράφων 1 και 3 άρθρου 245 ν. 4364/2016»
- 14.του άρθρου 92 «Υφιστάμενες εκκαθαρίσεις - Τροποποίηση παραγράφων 2 και 7, αντικατάσταση παρ. 12 και προσθήκη παρ. 16 στο άρθρο 248 του ν. 4364/2016»
- 15.του άρθρου 178 «Αύξηση κριτηρίων για την τεκμαιρόμενη συναίνεση πιστωτών στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 14 ν. 4738/2020»
- 16.του άρθρου 179 «Συμφωνία εξυγίανσης και απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών - Προσθήκη παραγράφων 6 έως 9 στο άρθρο 34 του ν. 4738/2020»
- 17.του άρθρου 180 «Απαλλαγή του οφειλέτη - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 192 ν. 4738/2020»
- 18.του άρθρου 184 «Αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών και αθλητικών σωματείων»
- 19.του άρθρου 185 «Μεταβατική ρύθμιση Μέρους Ζ' - Πεδίο εφαρμογής περ. δ) παρ. 3 άρθρου 7 ν. 4738/2020»
- 20.Του άρθρου 197 «Επιτροπή Στρατηγικής - Τροποποίηση παρ. 2 και 5 άρθρου 8 ν. 4557/2018»
- 21.Του άρθρου 198 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων - Τροποποίηση παρ. 4, 11 και 13 άρθρου 20 ν. 4557/2018»
- 22.Του άρθρου 199 «Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές - Τροποποίηση παρ. 1 και 2, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 32 του ν. 4557/2018 (άρθρο 44 Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849)»
- 23.Του άρθρου 210 «Τροποποίηση δήλωσης στοιχείων ακινήτων - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013»
- 24.του άρθρου 211 «Παράταση αναστολής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας σε ακίνητα η παράδοση των οποίων έχει υπαχθεί στις διατάξεις περί Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων
- 25.του άρθρου 213 «Μη επιβολή Ψηφιακού Τέλους Συναλλαγής - Τροποποίηση άρθρου 19 και παρ. 1 άρθρου 23 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων».
- 26.του άρθρου 214 «Κοινοποιήσεις πράξεων που προβλέπονται στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων με ψηφιακά μέσα - Τροποποίηση παραγράφων 1 και 2, κατάργηση παρ. 3 άρθρου 76 Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων»
- 27.Του άρθρου 218 «Υποχρέωση παρόχων υπηρεσιών πληρωμών κατά την εγγραφή δικαιούχου πληρωμής σε υπηρεσία αποδοχής καρτών πληρωμής σε μέσα πληρωμών ή σε υπηρεσία άμεσης πληρωμής από λογαριασμό σε λογαριασμό»
- 28.του άρθρου 221 «Μετασχηματισμοί πιστωτικών ιδρυμάτων - Προσθήκη παρ. 22 στο άρθρο 16 του ν. 2515/1997»
- 29.του άρθρου 227 «Ποινικό αδίκημα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 25 ν. 1882/1990»
- 30.του άρθρου 228 «Καταβολή τελών κυκλοφορίας και αυτόματη θέση σε ακινησία από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων επιβατικών ιδιωτικής χρήσης οχημάτων ή μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης που δεν τέθηκαν εμπρόθεσμα σε ακινησία από τους ιδιοκτήτες τους - Προσθήκη άρθρου 62Α στον Κώδικα εμμέσων φόρων επί των

συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων».

31. του άρθρου 229 «Αποτελέσματα των συμβάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης- Τροποποίηση υποπερ. iii) περ. α) άρθρου 23 ν. 4738/2020»
32. του άρθρου 230 «Έκδοση και αποστολή εγγράφων διοικητικής εκτέλεσης μέσω υπηρεσίας διαλειτουργικότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 58 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 58 του ν. 5100/2024»
33. του άρθρου 231 «Χαρακτηρισμός εργασιών διεθνών μεταφορών ως βοηθητικών κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»
34. του άρθρου 244 «Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ι'»
35. του άρθρου 245 «Έναρξη ισχύος»

Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Οι διατάξεις του άρθρου 24 αφορούν σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες (μικρομεσαίες) επιχειρήσεις που πραγματοποιούν δαπάνες αναφορικά με την εισαγωγή μετοχών και άλλων τίτλων ισοδύναμων με μετοχές σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα σύμφωνα με τον ν. 4514/2018 (Α' 14).
2. Οι διατάξεις του άρθρου 25 αφορούν σε φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος και αποκτούν τόκους εταιρικών ομολόγων υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν.4172/2013 (Α' 167- ΚΦΕ).
3. Οι διατάξεις του άρθρου 26 αφορούν σε επενδυτικούς αγγέλους που πραγματοποιούν επενδύσεις σε εταιρείες ενταγμένες σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης.
4. Οι διατάξεις του άρθρου 34 αφορούν στην κατάσχεση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.
5. Οι διατάξεις του άρθρου 38 αφορούν στην απαγόρευση κατασχέσεων μεριδίων σε συλλογικό λογαριασμό μεριδίων Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων.
6. Οι διατάξεις των άρθρων 51, 58 και 64 αφορούν σε Α.Ε.Ε.Α.Π.
7. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου άρθρου 63 αφορούν στην έναρξη ισχύος του άρθρου 25 περί μείωσης συντελεστή παρακράτησης φόρου τόκων εισηγμένων εταιρικών ομολόγων και του άρθρου 58 περί φορολογίας Α.Ε.Ε.Α.Π. του κοινοποιούμενου νόμου, αντίστοιχα.
8. Οι διατάξεις του άρθρου 86 αφορούν στην υιοθέτηση του ακατάσχετου του λογαριασμού που τηρούν τα ιδρύματα πληρωμών σε πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς διασφάλισης των χρηματικών ποσών που λαμβάνουν από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών ή μέσω άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής.
9. Οι διατάξεις του άρθρου 87 αφορούν στην υιοθέτηση του ακατάσχετου του λογαριασμού που τηρούν τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος σε πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς διασφάλισης των χρηματικών ποσών που λαμβάνουν έναντι ηλεκτρονικού χρήματος που έχει εκδοθεί.
10. Οι διατάξεις του άρθρου 90 αφορούν στις εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο ασφαλιστικής εκκαθάρισης.

11. Οι διατάξεις του άρθρου 91 αφορούν στην περάτωση της διαδικασίας ασφαλιστικής εκκαθάρισης.
12. Οι διατάξεις του άρθρου 92 αφορούν στο νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στις υφιστάμενες κατά την 31η.12.2015 διαδικασίες ασφαλιστικής εκκαθάρισης.
13. Οι διατάξεις του άρθρου 178 αφορούν στην αύξηση κριτηρίων για την τεκμαιρόμενη συναίνεση πιστωτών στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.
14. Οι διατάξεις του άρθρου 179 αφορούν συμφωνίες εξυγίανσης του ν. 4738/2020 που ρυθμίζουν απαιτήσεις πιστωτών χρηματοδοτικών φορέων, για τις οποίες έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.
15. Οι διατάξεις του άρθρου 180 αφορούν οφειλέτες φυσικά πρόσωπα που έχουν καταχωριστεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 77 του ν. 4738/2020 (απόρριψη αίτησης πτώχευσης λόγω ανεπάρκειας ενεργητικού).
16. Οι διατάξεις του άρθρου 184 αφορούν αθλητικές ανώνυμες εταιρείες (Α.Α.Ε.) και αθλητικά σωματεία, σε περίπτωση αλλαγής της αγωνιστικής κατηγορίας και της οικονομικής κατάστασης σε σχέση με τα δεδομένα στα οποία είχε στηριχθεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης του άρθρου 14 του ν. 4738/2020.
17. Οι διατάξεις του άρθρου 185 αφορούν α) οφειλέτες των οποίων οι αιτήσεις για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό απορρίφθηκαν και εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4738/2020 (που προβλέπει τεκμαιρόμενη συναίνεση των πιστωτών επί της πρότασης εξωδικαστικής ρύθμισης, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση-συμπλήρωσή της με το άρθρο 178 του κοινοποιούμενου νόμου και περιλαμβάνει οφειλέτες που πληρούν έως το διπλάσιο των εισοδηματικών και λοιπών περιουσιακών κριτηρίων του ευάλωτου οφειλέτη της περ. α' του άρθρου 217 του ν. 4738/2020, έχουν ληξιπρόθεσμες, εν όλω ή εν μέρει, οφειλές τουλάχιστον 90 ημερών σε χρηματοδοτικούς φορείς ύψους έως 300.000 ευρώ και χαρακτηρίζονται ως επιλέξιμοι οφειλέτες) και β) οφειλέτες-νομικά πρόσωπα τα οποία είχαν λάβει πρόταση ρύθμισης βάσει του «εύλογου ποσοστού κέρδους» επί του κύκλου εργασιών τους, και απώλεσαν τη ρύθμιση του εξωδικαστικού μηχανισμού λόγω μη καταβολής τριών τουλάχιστον δόσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου.
18. Οι διατάξεις του άρθρου 197 αφορά στη σύνθεση της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 8 του ν. 4557/2018.
19. Οι διατάξεις του άρθρου 198 αφορούν στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018.
20. Οι διατάξεις του άρθρου 199 αφορούν στη συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων του άρθρου 32 του ν.4557/2018 από δημόσιες αρχές.
21. Οι διατάξεις του άρθρου 210 αφορούν στη δυνατότητα υποβολής τροποποιητικής δήλωσης στοιχείων ακινήτων από όσους απαλλάσσονται από τον Ε.Ν.Φ.Ι.Α. βάσει της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013.
22. Οι διατάξεις του άρθρου 211 αφορούν στην αναστολή του Φόρου Προσπιθέμενης Αξίας σε ακίνητα η παράδοση των οποίων έχει υπαχθεί στις διατάξεις περί Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων.

23. Οι διατάξεις του άρθρου 213 αφορούν στη μη επιβολή Ψηφιακού Τέλους Συναλλαγής σε χρηματικά ποσά ή συνδρομές που καταβάλλονται σε επιμελητήρια, ενώσεις, συλλόγους και σωματεία από τα μέλη αυτών για τη συμμετοχή τους, καθώς και στις επιχορηγήσεις του άρθρου 50 του ν. 2725/1999 (Α' 121).
24. Οι διατάξεις του άρθρου 214 αφορούν στην κοινοποίηση πράξεων που προβλέπονται στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων με ψηφιακά μέσα.
25. Οι διατάξεις του άρθρου 218 αφορούν σε υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών κατά την εγγραφή δικαιούχου πληρωμής σε υπηρεσία αποδοχής καρτών πληρωμής σε μέσα πληρωμών ή σε υπηρεσία άμεσης πληρωμής από λογαριασμό σε λογαριασμό.
26. Οι διατάξεις του άρθρου 221 αφορούν στους μετασχηματισμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων.
27. Οι διατάξεις του άρθρου 227 αφορούν στο ποινικό αδίκημα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους.
28. Οι διατάξεις του άρθρου 228 αφορούν κατόχους/ιδιοκτήτες επιβατικών οχημάτων ή μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης, σχετικά με την αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας και την αυτόματη θέση σε ακινησία αυτών από την ΑΑΔΕ, εφόσον δεν τέθηκαν εμπρόθεσμα σε ακινησία από τους ιδιοκτήτες τους.
29. Οι διατάξεις του άρθρου 229 αφορούν στα αποτελέσματα των συμβάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.
30. Οι διατάξεις του άρθρου 230 αφορούν στην έκδοση και αποστολή εγγράφων διοικητικής εκτέλεσης μέσω υπηρεσίας διαλειτουργικότητας.
31. Οι διατάξεις του άρθρου 231 αφορούν στις νομίμως αδειοδοτημένες διαμεταφορικές εταιρείες στην Ελλάδα.
32. Οι διατάξεις του άρθρου 244 αφορούν στην κατάργηση του εδαφίου τρίτου της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 5177/2025 (Α' 21).
33. Οι διατάξεις του άρθρου 245 αφορούν στην έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου.

Σας κοινοποιούμε συνημμένα, για ενημέρωση και εφαρμογή, τις διατάξεις των άρθρων 24 - 26, 34, 38, 51, 58, 63, 64, 86, 87, 90 - 92, 178 - 180, 184, 185, 197 - 199, 210, 211, 213, 214, 218, 221, 227 - 231, 244 και 245 του ν. 5193/2025 (Α' 56), ως εξής:

Άρθρο 24 «Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν στην εισαγωγή πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ρυθμιζόμενη αγορά - Προσθήκη άρθρου 22ΣΤ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»

Με τις διατάξεις του άρθρου 24 του κοινοποιούμενου νόμου, στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), προστίθεται άρθρο 22ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 22ΣΤ

Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν στην εισαγωγή πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε ρυθμιζόμενη αγορά

1. Οι δαπάνες που αφορούν στην εισαγωγή μετοχών και άλλων τίτλων ισοδύναμων με μετοχές πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων (μικρομεσαίων) επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα σύμφωνα με τον ν. 4514/2018 (Α' 14), εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα αυτών, κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους προσαυξημένες κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) με ανώτατο όριο της προκύπτουσας ωφέλειας λόγω της προσαύξεσης αυτής τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

2. Δαπάνες που εμπίπτουν στην παρ. 1 αποτελούν ιδίως:

α) οι δαπάνες για τη διενέργεια απαραίτητων νομικών, οικονομικών και φορολογικών ελέγχων στο πλαίσιο εισαγωγής στη ρυθμιζόμενη αγορά,

β) οι δαπάνες για την ανάθεση σε ανάδοχο/σύμβουλο του συντονισμού και της διαχείρισης της διαδικασίας εισαγωγής στη ρυθμιζόμενη αγορά,

γ) οι δαπάνες που αφορούν σε εκπιπόμενους, σύμφωνα με τον παρόντα, φόρους, τέλη και χρεώσεις που προκύπτουν στο πλαίσιο εισαγωγής στη ρυθμιζόμενη αγορά,

δ) οι δαπάνες για την εκτύπωση ενημερωτικών δελτίων, καθώς και οι λοιπές δαπάνες που αφορούν στην προετοιμασία του φακέλου εισαγωγής στη ρυθμιζόμενη αγορά.

3. Αν προκύψουν ζημίες μετά από την αφαίρεση του ποσοστού της παρ. 1, αυτές μεταφέρονται με βάση το άρθρο 27.

4. Σε περίπτωση διατήρησης των μετοχών και άλλων τίτλων ισοδύναμων με μετοχές μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη ρυθμιζόμενη αγορά για χρονικό διάστημα μικρότερο των δέκα (10) συναπτών ετών από την εισαγωγή τους, αίρεται η χορηγηθείσα προσαυξημένη έκπτωση, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1.

5. Η χορήγηση της ενίσχυσης με βάση το παρόν πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, όπως αυτοί εξειδικεύονται στην απόφαση του επόμενου εδαφίου.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, εξειδικεύονται οι δαπάνες της παρ. 2, οι προϋποθέσεις συμβατότητας από άποψη κρατικών ενισχύσεων, οι διαδικασίες χορήγησης της προσαυξημένης έκπτωσης και ελέγχου αυτής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

6. Το παρόν εφαρμόζεται για δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα φορολογικά έτη 2025, 2026 και 2027.».

Άρθρο 25 «Μείωση συντελεστή φόρου τόκων εισηγμένων εταιρικών ομολόγων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 40 και περ. β) παρ. 1 άρθρου 64 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»

1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 25 του κοινοποιούμενου νόμου, η παρ. 2 του άρθρου 40 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί συντελεστή φόρου εισοδήματος από κεφάλαιο, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι τόκοι φορολογούνται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εκτός των τόκων εταιρικών ομολόγων υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 37, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι ημεδαπής, για τους οποίους ο συντελεστής ορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%).».

2. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 25 του κοινοποιούμενου νόμου, στην παρ. 1 του άρθρου 64 του ΚΦΕ, περί συντελεστών παρακράτησης φόρου, η περ. β) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) για τόκους δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εκτός των τόκων εταιρικών ομολόγων υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 5 του άρθρου 37, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι ημεδαπής, για τους οποίους ο συντελεστής ορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%),».

Άρθρο 26 «Επέκταση κινήτρων για επενδυτικούς αγγέλους σε επενδύσεις σε εταιρείες ενταγμένες σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 70Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 26 του κοινοποιούμενου νόμου, στην παρ. 1 του άρθρου 70Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα ποσοστού επί κεφαλαίου που εισφέρουν φυσικά πρόσωπα σε εγγεγραμμένες επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων και σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος της περ. β) προστίθεται το διαζευκτικό «ή», β) προστίθεται περ. γ), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αν ο φορολογούμενος – φυσικό πρόσωπο εισφέρει κεφάλαιο (angel investor) σε:

α) κεφαλαιουχική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης ή

β) σε αμοιβαίο κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54), το οποίο συστήνεται στην ημεδαπή και η διαχείρισή του ασκείται από ημεδαπή εταιρεία για την πραγματοποίηση επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21α του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 187), ή

γ) εταιρεία που είναι ενταγμένη ή εντάσσεται σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης της περ. 22 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14) που λειτουργεί στην Ελλάδα, εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημά του ποσό έως πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της εισφοράς του, αναλογικά ανά κατηγορία δηλωθέντος εισοδήματος, του φορολογικού έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η εισφορά.».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 70Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, μετά από τις λέξεις «τραπεζικής κατάθεσης» προστίθενται οι λέξεις «ή ως προς την περ. γ) και μέσω κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή συμμετεχόντων σε αυτό» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «Η εισφορά κεφαλαίου της παρ. 1 εκτελείται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικής κατάθεσης ή ως προς την περ. γ) μέσω κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή συμμετεχόντων σε αυτό. Εφόσον αποδειχθεί, μετά από σχετικό έλεγχο της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης, ότι η εισφορά του κεφαλαίου έχει γίνει με σκοπό την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος, που ματαιώνει τον σκοπό της παρούσας, επιβάλλεται πρόστιμο στο φυσικό πρόσωπο ίσο με το ύψος

του οφέλους που επιδίωξε. Για την επιβολή του προστίμου της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 65 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).».

Άρθρο 34 «Κατάσχεση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων - Τροποποίηση άρθρου 991B Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας»

Με το άρθρο 34 του κοινοποιούμενου νόμου προστέθηκαν στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 991B του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), μετά από τις λέξεις «τα μερίδια» οι λέξεις «ή ο διαμεσολαβητής στην περίπτωση των συλλογικών λογαριασμών μεριδίων Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) ή των συλλογικών λογαριασμών μεριδίων Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.)» και το άρθρο 991B διαμορφώθηκε ως εξής:

«Άρθρο 991B

Κατάσχεση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων

Αν αντικείμενο της κατάσχεσης είναι μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 983 επόμενα. Η κατάσχεση θεωρείται ως κατάσχεση απαίτησης στα χέρια τρίτου και καταλαμβάνει την αξίωση του οφειλέτη για εξαγορά των μεριδίων. Ως τρίτος προς τον οποίον επιδίδεται το προβλεπόμενο στο άρθρο 983 έγγραφο νοείται η εταιρεία διαχείρισης που έχει εκδώσει τα μερίδια ή ο διαμεσολαβητής στην περίπτωση των συλλογικών λογαριασμών μεριδίων Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) ή των συλλογικών λογαριασμών μεριδίων Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.).»

Άρθρο 38 «Απαγόρευση κατασχέσεων μεριδίων σε συλλογικό λογαριασμό μεριδίων Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 46Γ στον ν. 4706/2020»

Με το άρθρο 38 του κοινοποιούμενου νόμου προστέθηκε στον ν. 4706/2020 (Α' 136) άρθρο 46Γ ως εξής:

«Άρθρο 46Γ

Απαγόρευση κατασχέσεων μεριδίων σε συλλογικό λογαριασμό μεριδίων Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων

1. Δανειστής του διαμεσολαβητή απαγορεύεται να κατάσχουν ή να δεσμεύσουν μερίδια Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.) που τηρούνται από τον διαμεσολαβητή σε συλλογικό λογαριασμό μεριδίων Ο.Ε.Ε., εφόσον οι μεριδιούχοι προκύπτουν από τα τηρούμενα από τον διαμεσολαβητή βιβλία και αρχεία.

2. Στους συλλογικούς λογαριασμούς μεριδίων Ο.Ε.Ε. εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 20 και 21 του ν. 4569/2018 (Α' 179), περί ειδικών διατάξεων για την κατάσχεση και εκποίηση κινητών

αξιών λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης και προνομίων επενδυτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας διαμεσολαβητή, αντίστοιχα.»

Άρθρο 51 «Ανάκληση άδειας»

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 51 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

4. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας Α.Ε.Ε.Α.Π., εάν αυτή έχει εισαγάγει τις μετοχές της σε ρυθμιζόμενη αγορά, παύουν εφεξής τα προβλεπόμενα για αυτήν φορολογικά οφέλη. Αν η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Α.Π. γίνει πριν από την εισαγωγή των μετοχών της σε ρυθμιζόμενη αγορά, τα φορολογικά οφέλη ανακαλούνται αναδρομικά από την ημερομηνία λήψης της άδειας λειτουργίας της Α.Ε.Ε.Α.Π..

Άρθρο 58 «Φορολογία Αωνύμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία»

Με το άρθρο 58 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Η έκδοση μετοχών από την Α.Ε.Ε.Α.Π., καθώς και η μεταβίβαση ακινήτων προς αυτή, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού τέλους συναλλαγής, εισφορά, δικαίωμα ή επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και υπέρ τρίτων. Η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου δεν καταλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος για την υπεραξία που προκύπτει κατά την εισφορά κάθε είδους περιουσιακού στοιχείου, τρίτου προσώπου προς την Α.Ε.Ε.Α.Π.. Οι μεταβιβάσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων που ανήκουν στις Α.Ε.Ε.Α.Π. υπόκεινται σε φόρο μεταβίβασης ακινήτων.

2. Οι Α.Ε.Ε.Α.Π. απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος για τα εισοδήματα που αποκτούν από μερίσματα, δικαιώματα και τόκους, ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης πλην μερισμάτων ημεδαπής, που αποκτούν, χωρίς να υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Για τους τόκους ομολογιακών δανείων, η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι τίτλοι, από τους οποίους προκύπτουν οι τόκοι αυτοί, έχουν αποκτηθεί τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τον χρόνο που έχει ορισθεί για την εξαργύρωση των τοκομεριδίων. Σε αντίθετη περίπτωση, ενεργείται παρακράτηση φόρου σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), με την οποία εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της Α.Ε.Ε.Α.Π. για τα εισοδήματα αυτά.

3. Οι Α.Ε.Ε.Α.Π. καταβάλλουν φόρο επί του μέσου όρου των επενδύσεών τους, πλέον των διαθεσίμων, σε τρέχουσες τιμές, όπως απεικονίζονται στις εξαμηνιαίες καταστάσεις επενδύσεων που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 53, ο συντελεστής του οποίου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Επιτοκίου Αναφοράς) προσαυξανόμενου κατά μία (1) ποσοστιαία μονάδα. Αν μεταβληθεί το Επιτόκιο Αναφοράς, η προκύπτουσα νέα βάση υπολογισμού του φόρου ισχύει από την πρώτη ημέρα του επόμενου της μεταβολής μήνα. Ο φόρος αποδίδεται στη Φορολογική Διοίκηση μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα που ακολουθεί το χρονικό διάστημα που αφορούν οι εξαμηνιαίες καταστάσεις επενδύσεων της παρ. 1 του άρθρου 53. Σε περίπτωση παρακράτησης φόρου επί κτηθέντων μερισμάτων, ο φόρος

αυτός συμψηφίζεται με τον φόρο που προκύπτει από τη δήλωση που υποβάλλεται από την Α.Ε.Ε.Α.Π. εντός του μηνός Ιουλίου. Αν υπάρχει πιστωτικό υπόλοιπο, μεταφέρεται για συμψηφισμό με επόμενες δηλώσεις. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση της εταιρείας και των μετόχων της. Ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) εφαρμόζεται ανάλογα και για τον φόρο που οφείλεται με βάση την παρούσα. Για τα διανεμόμενα μερίσματα στους μετόχους της εταιρείας δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 62 και 64 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Κατά τον υπολογισμό του φόρου της παρούσας, δεν λαμβάνονται υπόψη τα ακίνητα που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, θυγατρικές των Α.Ε.Ε.Α.Π., εταιρείες της υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 46, εφόσον αυτά αναγράφονται διακεκριμένα στις καταστάσεις επενδύσεών τους.

4. Το Μέρος Δ' του ν. 5162/2024 (Α' 198), περί φορολογικών κινήτρων μετασχηματισμών, εφαρμόζεται και: α) επί Α.Ε.Ε.Α.Π., η οποία: αα) συνιστάται είτε με συγχώνευση δύο ή περισσότερων εταιρειών, οι οποίες διαθέτουν ακίνητη περιουσία είτε με διάσπαση ή απόσχιση κλάδου εταιρείας, που διαθέτει ακίνητη περιουσία, ή αβ) αποκτά ακίνητη περιουσία, είτε λόγω συγχώνευσης με απορρόφηση άλλης εταιρείας που διαθέτει ακίνητη περιουσία, είτε λόγω διάσπασης ή απόσχισης κλάδου εταιρείας που διαθέτει ακίνητη περιουσία, β) στην εισφορά ενεργητικού έναντι τίτλων και στην ανταλλαγή τίτλων, καθώς και στις συγχωνεύσεις και διασπάσεις Α.Ε.Ε.Α.Π..

5. Η υπεραξία από τη μεταβίβαση μετοχών των Α.Ε.Ε.Α.Π., μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος.

6. Το παρόν εφαρμόζεται και στις εταιρείες της υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 46.

Άρθρο 63 «Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'»

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 63 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

3. Το άρθρο 25, περί μείωσης συντελεστή παρακράτησης φόρου τόκων εισηγμένων εταιρικών ομολόγων, ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Το άρθρο 58, περί φορολογίας Ανωλύμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, ισχύει για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2025 και μετά.

Άρθρο 64 «Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α' »

Με τις διατάξεις του άρθρου 64 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

Τα άρθρα 21 έως 31 του ν. 2778/1999 (Α' 295), περί Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, καταργούνται.

Άρθρο 86 «Υιοθέτηση του ακατάσχετου του λογαριασμού που τηρούν τα ιδρύματα πληρωμών σε πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς διασφάλισης των χρηματικών ποσών που λαμβάνουν από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών ή μέσω άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την

εκτέλεση πράξεων πληρωμής - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 10 του ν. 4537/2018»

Με το άρθρο 86 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο άρθρο 10 του ν. 4537/2018 (Α' 84) περί απαιτήσεων διασφάλισης οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α) στην περ. α) της παρ. 1 οι λέξεις «και προστατεύονται διά του εθνικού δικαίου, προς το συμφέρον αυτών των χρηστών των υπηρεσιών πληρωμών, έναντι αξιώσεων άλλων πιστωτών του ιδρύματος πληρωμών, ιδίως σε περίπτωση αφερεγγυότητας ή» διαγράφονται,
β) προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Απαιτήσεις διασφάλισης (άρθρο 10 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα ιδρύματα πληρωμών τα οποία παρέχουν τις υπηρεσίες πληρωμών των περιπτώσεων α' έως σ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 να διασφαλίζουν τα χρηματικά ποσά που λαμβάνουν από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών ή μέσω άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής, με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) τα εν λόγω χρηματικά ποσά δεν πρέπει να αναμειγνύονται ποτέ με τα χρηματικά ποσά φυσικών ή νομικών προσώπων διαφορετικών από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών στο όνομα των οποίων λαμβάνονται αυτά τα χρηματικά ποσά και, αν κατέχονται ακόμη από το ίδρυμα πληρωμών και δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στο δικαιούχο ούτε έχουν μεταφερθεί σε άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών μέχρι το τέλος της εργάσιμης ημέρας που έπεται της ημέρας παραλαβής τους, κατατίθενται σε χωριστό λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα ή επενδύονται σε ασφαλή και ρευστά στοιχεία ενεργητικού χαμηλού κινδύνου, τα οποία για τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα την Ελλάδα καθορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και για τα άλλα από την εκάστοτε αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης,
β) τα χρηματικά ποσά καλύπτονται από ασφαλιστήριο ή άλλη συγκρίσιμη εγγύηση από ασφαλιστική εταιρεία ή πιστωτικό ίδρυμα που δεν ανήκει στον ίδιο όμιλο με το ίδρυμα πληρωμών για ποσό ισοδύναμο προς εκείνο που θα είχε διαχωριστεί ελλείψει ασφαλιστηρίου ή άλλης συγκρίσιμης εγγύησης, πληρωτέο αν το ίδρυμα πληρωμών αδυνατεί να ανταποκριθεί στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του.

2. Όταν ένα ίδρυμα πληρωμών υποχρεούται να διασφαλίζει χρηματικά ποσά σύμφωνα με την παρ. 1 και τμήμα αυτών των χρηματικών ποσών πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για μελλοντικές πράξεις πληρωμών και το υπόλοιπο ποσό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για υπηρεσίες άλλες εκτός των υπηρεσιών πληρωμών, το τμήμα των χρηματικών ποσών που προορίζεται για μελλοντικές πράξεις πληρωμής, υπόκειται επίσης στις απαιτήσεις της παρ. 1. Όταν το εν λόγω τμήμα κυμαίνεται ή δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέπει στα ιδρύματα πληρωμών να εφαρμόζουν τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου βάσει αντιπροσωπευτικού τμήματος το οποίο θεωρείται ότι χρησιμοποιείται για υπηρεσίες πληρωμών, εφόσον το αντιπροσωπευτικό αυτό τμήμα μπορεί να εκτιμηθεί ευλόγως βάσει ιστορικών δεδομένων κατά τρόπο ικανοποιητικό για την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Ο χωριστός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα της περ. α) της παρ. 1 είναι ανεκχώρητος και ακατάσχετος έναντι οποιουδήποτε τρίτου, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου και του

Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), πλην του ιδρύματος πληρωμών. Σε περίπτωση θέσης του ιδρύματος πληρωμών σε ειδική εκκαθάριση, το σύνολο του ποσού που είναι κατατεθειμένο σε χωριστό λογαριασμό αποχωρίζεται από τη λοιπή περιουσία του ιδρύματος και αποδίδεται από τον ειδικό εκκαθαριστή στους δικαιούχους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 145 του ν. 4261/2014 (Α' 107), περί ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Η παρούσα παράγραφος ισχύει και για τα ασφαλή και ρευστά στοιχεία ενεργητικού χαμηλού κινδύνου της παρ. 1.»

Άρθρο 87 «Υιοθέτηση του ακατάσχετου του λογαριασμού που τηρούν τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος σε πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς διασφάλισης των χρηματικών ποσών που λαμβάνουν έναντι ηλεκτρονικού χρήματος που έχει εκδοθεί- Τροποποίηση παραγράφων 1, 2, 3 και αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 17 ν. 4021/2011»

Με το άρθρο 87 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο άρθρο 17 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περί απαιτήσεων διασφάλισης οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην περ. α) της παρ. 2: αα) οι λέξεις «της παρ. 2 του Τμήματος Γ' του Παραρτήματος Ι της ΠΔ/ΤΕ 2591/2007 (Β' 1759), όπως ισχύει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 336 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176)», αβ) οι λέξεις «παραγράφου 5 του Τμήματος Γ' του Παραρτήματος Ι της ανωτέρω Πράξης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 4 του άρθρου 336 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013», β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17 (Άρθρο 7 της Οδηγίας) Απαιτήσεις διασφάλισης

1. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος πρέπει να διασφαλίζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10 του ν. 4537/2018, τα χρηματικά ποσά που λαμβάνουν έναντι ηλεκτρονικού χρήματος που έχει εκδοθεί. Χρηματικά ποσά που λαμβάνονται υπό μορφή πληρωμής από μέσα πληρωμών διασφαλίζονται σε κάθε περίπτωση όταν πιστωθούν σε λογαριασμούς πληρωμών ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος ή καταστούν με άλλον τρόπο διαθέσιμα σε ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση απαιτήσεις περί προθεσμίας εκτέλεσης, που ορίζονται στον ν. 4537/2018. Σε κάθε περίπτωση, τα εν λόγω χρηματικά ποσά διασφαλίζονται έως το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες μετά την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος, όπως αυτές ορίζονται στην περ. 37) του άρθρου 4 του ν. 4537/2018.

2. Για τους σκοπούς της διασφάλισης, όπως ορίζεται στην παρ. 1, ως ασφαλή, χαμηλού κινδύνου στοιχεία ενεργητικού νοούνται: α) τα στοιχεία που εμπίπτουν σε μία από τις κατηγορίες του Πίνακα 1 της παρ. 1 του άρθρου 336 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176), για τα οποία η κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου δεν υπερβαίνει το ένα κόμμα έξι τοις εκατό (1,6%), αλλά που αποκλείουν άλλα

αποδεκτά στοιχεία κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 336 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, καθώς και β) τα μερίδια σε οργανισμό συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) που επενδύει αποκλειστικά σε στοιχεία ενεργητικού όπως ορίζονται στην περ. α) ανωτέρω. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με επαρκή αιτιολόγηση, η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει, βάσει αξιολόγησης της ασφαλείας, της ληκτότητας, της αξίας ή άλλης παραμέτρου κινδύνου των στοιχείων ενεργητικού όπως προσδιορίζονται ανωτέρω, ποια από τα στοιχεία ενεργητικού δεν συνιστούν ασφαλή, χαμηλού κινδύνου στοιχεία για τους σκοπούς της παρ. 1.

3. Για τις δραστηριότητες που ορίζονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 16, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4537/2018.

4. Ο χωριστός λογαριασμός ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος σε πιστωτικό ίδρυμα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4537/2018 είναι ανεκχώρητος και ακατάσχετος έναντι οποιουδήποτε τρίτου, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου και του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), πλην του ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος. Σε περίπτωση θέσης του ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος σε ειδική εκκαθάριση, το σύνολο του ποσού που είναι κατατεθειμένο σε αυτόν αποχωρίζεται από τη λοιπή περιουσία του ιδρύματος και αποδίδεται από τον ειδικό εκκαθαριστή στους δικαιούχους κατόχους ηλεκτρονικού χρήματος του ιδρύματος κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 145 του ν. 4261/2014, περί ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Η παρούσα ισχύει και για τα ασφαλή και ρευστά στοιχεία ενεργητικού χαμηλού κινδύνου της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4537/2018. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 3, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να καθορίζει ειδικότερα με απόφασή της, τη μέθοδο που χρησιμοποιείται από τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος για τη διασφάλιση των χρηματικών ποσών.»

Άρθρο 90 «Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικής εκκαθάρισης - Αντικατάσταση παραγράφων 1 και 2, προσθήκη παραγράφων 2α και 5 στο άρθρο 243 του ν. 4364/2016»

Με το άρθρο 90 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο άρθρο 243 του ν. 4364/2016 (Α' 13), περί εκποιήσεων περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικής εκκαθάρισης, οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαταστάθηκαν, β) προστέθηκε παρ. 2α, γ) προστέθηκε παρ. 5, και το άρθρο 243 διαμορφώθηκε ως εξής:

«Άρθρο 243

Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικής εκκαθάρισης

1. Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων γίνονται σε αξίες που προσδιορίζονται σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΣΤ' του Πρώτου Μέρους του παρόντος. Για τις εκποιήσεις απαιτήσεων ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ζητεί τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων του άρθρου 146 του ν. 4261/2014 (Α' 107). Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως 5, με απόφαση της Εποπτικής Αρχής καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες που αφορούν στις εκτιμήσεις των αξιών των περιουσιακών στοιχείων του πρώτου εδαφίου, καθώς και όροι και στοιχεία της διαδικασίας εκποίησης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων.

2. Ειδικά οι εκποιήσεις ακινήτων διενεργούνται με πλειοδοτικό διαγωνισμό που διεξάγεται, μετά από απόφαση του ασφαλιστικού εκκαθαριστή, με υποβολή κλειστών και σφραγισμένων

έγγραφων προσφορών, ή με ηλεκτρονικά μέσα, εφαρμοζομένων ανάλογα σε αυτή την περίπτωση των παραγράφων 9, 10, 11 και του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής ορίζονται η δημοσιότητα και τα στοιχεία που περιλαμβάνει η διακήρυξη του πλειοδοτικού διαγωνισμού, καθώς και η διαδικασία που ακολουθείται σε αυτόν και ιδίως:

α) αν γίνεται με υποβολή κλειστών και σφραγισμένων έγγραφων προσφορών, το περιεχόμενο των προσφορών, καθώς και η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησής τους, μεταβίβασης και καταβολής του τιμήματος,

β) αν γίνεται με ηλεκτρονικά μέσα, τα ηλεκτρονικά συστήματα διά των οποίων αυτός μπορεί να διεξαχθεί, το περιεχόμενο των προσφορών, καθώς και η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησής τους, μεταβίβασης και καταβολής του τιμήματος.

2α. Αν στον πλειοδοτικό διαγωνισμό της παρ. 2 δεν παρουσιαστούν πλειοδότες ή δεν υποβληθούν προσφορές, ο διαγωνισμός επαναλαμβάνεται με την ίδια τιμή εκκίνησης σε ημερομηνία που ορίζεται από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή και πάντως εντός έξι (6) μηνών από τη διεξαγωγή του πρώτου διαγωνισμού. Αν και ο δεύτερος διαγωνισμός αποβεί άγονος, διεξάγεται νέος με τους ίδιους όρους, αλλά με τιμή εκκίνησης ίση προς το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αρχικώς ορισθείσας τιμής εντός τριάντα (30) ημερών από τη διεξαγωγή του δεύτερου διαγωνισμού. Αν και ο τρίτος διαγωνισμός αποβεί άγονος, διεξάγεται νέος με τους ίδιους όρους, αλλά με τιμή εκκίνησης ίση προς το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της αρχικώς ορισθείσας τιμής, εντός τριάντα (30) ημερών από τη διεξαγωγή του τρίτου διαγωνισμού. Αν και ο διαγωνισμός του προηγούμενου εδαφίου αποβεί άγονος, το ακίνητο μπορεί να εκποιηθεί ελεύθερα από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, εάν αυτός κρίνει σκόπιμη την ελεύθερη εκποίηση. Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής μπορούν να καθορίζονται επιμέρους όροι, στοιχεία της διαδικασίας και κριτήρια της ελεύθερης εκποίησης. Εάν το ακίνητο δεν εκποιείται, είτε επειδή δεν επιχειρείται ελεύθερη εκποίηση είτε επειδή και αυτή αποβαίνει άγονη, η διαδικασία της παρ. 2 και της παρούσας μπορεί να επαναληφθεί ύστερα από νέο καθορισμό της τιμής εκκίνησης, αφού παρέλθουν τουλάχιστον έξι (6) μήνες από τον τελευταίο διαγωνισμό.

3. Εάν το προϊόν ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της υπό εκκαθάριση επιχείρησης υστερεί της υπολογιζόμενης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 241 του παρόντος, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής αιτιολογεί το γεγονός αυτό στην Εποπτική Αρχή.

4. Κατά παρέκκλιση των κείμενων φορολογικών, ασφαλιστικών και λοιπών διατάξεων, στις περιπτώσεις μεταβίβασης ή εκποίησης περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικών εταιρειών που τελούν υπό καθεστώς ασφαλιστικής εκκαθάρισης, δεν είναι αναγκαία η προσκομιδή πιστοποιητικού φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας και κάθε άλλου εγγράφου γενικά που απαιτείται να προσαχθεί από δημόσια αρχή ή Ν.Π.Δ.Δ. για το χρόνο που έχει προηγηθεί της ανάκλησης και θέσης της εταιρείας σε ασφαλιστική εκκαθάριση για τη σύνταξη του σχετικού συμβολαίου ή της μεταβιβαστικής εν γένει σύμβασης. Ο συμβολαιογράφος συντάσσει το συμβόλαιο χωρίς την προσκομιδή πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας ή κάθε άλλου, από τα προαναφερθέντα, εγγράφου και οι αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες υποχρεούνται να προβαίνουν σε θεώρηση βιβλίων και στοιχείων των υπό εκκαθάριση ασφαλιστικών εταιρειών, χωρίς επίσης προσκομιδή των απαιτούμενων πιστοποιητικών και εγγράφων.

5. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, οποιαδήποτε ωφέλεια της ασφαλιστικής επιχείρησης ενόσω βρίσκεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση, που προκύπτει από τη ρευστοποίηση του

ενεργητικού και τη διαχείριση του παθητικού της, ενδεικτικά από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, είσπραξη πάσης φύσεως κύριων και παρεπόμενων απαιτήσεων, απόσβεση οφειλών έναντι τρίτων και έκτακτα έσοδα κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στα αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα».

Άρθρο 91 «Περάτωση και λήξη ασφαλιστικής εκκαθάρισης - Τροποποίηση παραγράφων 1 και 3 άρθρου 245 ν. 4364/2016»

Με το άρθρο 91 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο άρθρο 245 του ν. 4364/2016 (Α' 13), περί περάτωσης και λήξης της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, οι εξής τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1: αα) η λέξη «εταίρων» αντικαταστάθηκε από τη λέξη «συνεταίρων», αβ) το τρίτο εδάφιο αντικαταστάθηκε από δύο νέα εδάφια, αγ) το πέμπτο εδάφιο αντικαταστάθηκε, β) στην παρ. 3 προστέθηκε δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 245 διαμορφώθηκε ως εξής:

«Άρθρο 245

Περάτωση και λήξη ασφαλιστικής εκκαθάρισης

1. Ύστερα από αίτηση είτε των μετόχων ή συνεταίρων που αντιπροσωπεύουν περισσότερο από πενήντα εκατοστά (50%) του κεφαλαίου ασφαλιστικής επιχείρησης είτε του ασφαλιστικού εκκαθαριστή είτε με πρωτοβουλία της Εποπτικής Αρχής, η Εποπτική Αρχή μπορεί, εφόσον έχει, σύμφωνα με βεβαίωση του ασφαλιστικού εκκαθαριστή, περατωθεί η εκκαθάριση του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου ή έχει εξαντληθεί η περιουσία της επιχείρησης, ή η εναπομένουσα περιουσία είναι δυσχερώς ρευστοποιήσιμη, να κηρύξει τη λήξη της ασφαλιστικής εκκαθάρισης. Ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής υποχρεούται να χορηγεί την προαναφερόμενη βεβαίωση, εφόσον έχει περατώσει τις εκ του νόμου προβλεπόμενες εργασίες για την εκκαθάριση του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου, ανεξαρτήτως του εάν έχει λάβει χώρα ή όχι έλεγχος της φορολογικής αρχής στην ασφαλιστική επιχείρηση.

Από τη δημοσίευση της απόφασης του πρώτου εδαφίου παύει αυτοδικαίως κάθε εξουσία του ασφαλιστικού εκκαθαριστή και λήγουν τα καθήκοντα αυτού. Η εκκαθάριση δοσοληψιών εκτός ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου συνεχίζεται κατά τις διατάξεις που διέπουν την εκκαθάριση του νομικού προσώπου της επιχείρησης (κοινή εκκαθάριση), χωρίς να αποκλείεται η κήρυξη πτώχευσης κατά τις γενικές διατάξεις.

Σε περίπτωση αδυναμίας, για οποιονδήποτε λόγο, διορισμού εκκαθαριστή της κοινής εκκαθάρισης μετά από την περάτωση της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, από τη γενική συνέλευση ή σύμφωνα με το καταστατικό, όποιος έχει έννομο συμφέρον αιτείται στα αρμόδια δικαστήρια τον διορισμό εκκαθαριστή κοινής εκκαθάρισης.

2. Εάν η διάρκεια της ασφαλιστικής εκκαθάρισης υπερβεί την τριετία, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής υποβάλλει στην Εποπτική Αρχή, εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση της τριετίας, σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της ασφαλιστικής εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της ασφαλιστικής εκκαθάρισης και τους λόγους της καθυστέρησης και προτείνει μέτρα για την ταχεία περάτωσή της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση της επιχείρησης από δικαιώματα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη τούτων είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν

και συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων, όπως και σύναψη νέων. Εφόσον το σχέδιο εγκριθεί από την Εποπτική Αρχή, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ολοκληρώνει την ασφαλιστική εκκαθάριση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτό.

3. Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής ορίζονται οι λεπτομέρειες για την περάτωση και τη λήξη της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, ιδίως αναφορικά με το περιεχόμενο της βεβαίωσης της παρ. 1 του παρόντος. Με την ίδια απόφαση μπορεί να εξειδικεύεται πότε συντρέχουν οι όροι του πρώτου εδαφίου της παρ. 1».

Άρθρο 92 «Υφιστάμενες εκκαθαρίσεις – Τροποποίηση παραγράφων 2 και 7, αντικατάσταση παρ. 12 και προσθήκη παρ. 16 στο άρθρο 248 του ν. 4364/2016»

Με το άρθρο 92 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο άρθρο 248 του ν. 4364/2016 (Α' 13), περί υφιστάμενων εκκαθαρίσεων, οι εξής τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 2 οι λέξεις «παράγραφοι 1, 2 και 4» αντικαταστάθηκαν από τις λέξεις «παράγραφοι 1, 2, 2α, 4 και 5», β) στην περ. γ) της παρ. 7 προστέθηκαν εδάφια δεύτερο και τρίτο, γ) η παρ. 12 αντικαταστάθηκε, δ) προστέθηκε παρ. 16, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 248 διαμορφώθηκε ως εξής:

«Άρθρο 248

Υφιστάμενες εκκαθαρίσεις

1. Από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διέπονται οι υφιστάμενες κατά την 31η.12.2015 ασφαλιστικές εκκαθαρίσεις.
2. Στις εκκαθαρίσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή οι παράγραφοι 1, 2, 3, 5 και 6 του άρθρου 235, τα άρθρα 236 έως 239, οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 242, οι παράγραφοι 1, 2, 2α, 4 και 5 του άρθρου 243, το άρθρο 244, οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 245, και τα άρθρα 246 και 247 του παρόντος.
3. Η θητεία των ασφαλιστικών εκκαθαριστών και των εποπτών ασφαλιστικής εκκαθάρισης οι οποίοι είναι ήδη διορισμένοι στις εκκαθαρίσεις της παρ. 1 κατά τις 31.12.2015 παρατείνεται μέχρι τις 30.6.2016, και λήγει αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση την 1η.7.2016. Οι απερχόμενοι εκκαθαριστές και επόπτες υποβάλουν από κοινού εντός δεκαπενθημέρου προς την Εποπτική Αρχή απολογιστική έκθεση για τις μέχρι το χρόνο λήξης της θητείας τους κατά τα ανωτέρω, εργασίες εκκαθάρισης, τις υπολειπόμενες εκκρεμότητες και τους λόγους μη διευθέτησής τους.
4. Ο υπολογισμός της αξίας των περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο των εκκαθαρίσεων της παρ. 1 γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του Πρώτου Μέρους του παρόντος. Με απόφαση της Εποπτικής Αρχής καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες που αφορούν τις μεθόδους υπολογισμού της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο.
5. Από τον χρόνο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης, οι εγγραφές στα μητρώα της επιχείρησης δεν μεταβάλλονται χωρίς προηγούμενη άδεια της Εποπτικής Αρχής, εκτός των διορθώσεων προφανών ή τεχνικών λαθών. Οποιαδήποτε ελεύθερη περιουσία της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής επιχείρησης, η οποία δεσμεύθηκε με απόφαση της

Εποπτικής Αρχής, κατανέμεται αναλογικά από τον εκκαθαριστή, με κριτήριο τις τεχνικές προβλέψεις ανά κλάδο ασφάλισης.

6. Εάν το προϊόν ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της υπό ασφαλιστική εκκαθάριση επιχείρησης υστερεί της αναγραφόμενης στα μητρώα της, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής αιτιολογεί το αποτέλεσμα αυτό στην Εποπτική Αρχή.

7. Επί της περιουσίας της υπό ασφαλιστική εκκαθάριση επιχείρησης ακολουθείται η εξής σειρά προνομίων:

α) έξοδα εκκαθάρισης και αμοιβές ασφαλιστικού εκκαθαριστή, εφόσον δεν υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής περιουσίας της επιχείρησης. Κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου, με απόφαση της Εποπτικής Αρχής, κατόπιν σχετικής εισήγησης είτε του Εγγυητικού Κεφαλαίου είτε του Επικουρικού Κεφαλαίου είτε και των δύο, κατά περίπτωση, το ποσοστό αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται.

Οι ασφαλιστικές εκκαθαρίσεις για τις οποίες το άθροισμα των εξόδων εκκαθάρισης και των αμοιβών των οργάνων εκκαθάρισης μέχρι την 31η.12.2015, ισούται ή έχει υπερβεί, σωρευτικά, ποσοστό 10% της συνολικής περιουσίας της επιχείρησης όπως προκύπτει από τον ελεγμένο από νόμιμο ελεγκτή ισολογισμό έναρξης αυτής της επιχείρησης, υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Εποπτική Αρχή αίτημα αναπροσαρμογής του ανωτέρω ποσοστού συνοδευόμενο από τα κατάλληλα στοιχεία και δικαιολογητικά. Η Εποπτική Αρχή λαμβάνει απόφαση αναπροσαρμογής του ανωτέρω ποσοστού κατόπιν γνώμης είτε του Επικουρικού Κεφαλαίου είτε του Εγγυητικού Κεφαλαίου, είτε και των δύο, κατά περίπτωση.

β) Οι απαιτήσεις από σχέση εξαρτημένης εργασίας και έμμισθης εντολής, εκτός των απαιτήσεων προσώπων που ασκούν τη διοίκηση και διαχείριση της ασφαλιστικής επιχείρησης. Στις απαιτήσεις αυτές συμπεριλαμβάνεται η αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας ή της έμμισθης εντολής, η οποία αποζημίωση όμως περιορίζεται στη συμπλήρωση του υπολοίπου του ποσού που υποχρεούται να καταβάλει ασφαλιστικό ταμείο ή άλλος οργανισμός για τη κάλυψη ασφαλισμένου του σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη.

γ) Οι απαιτήσεις των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφαλίσεις ζωής, των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφαλίσεις αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων και των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφαλίσεις των λοιπών ασφαλίσεων κατά ζημιών, αποκλειστικά όμως στα περιουσιακά στοιχεία που έχουν διατεθεί σε ασφαλιστική τοποθέτηση αντίστοιχα για καθεμιά από τις ασφαλίσεις αυτές. Περιουσιακά στοιχεία που μετά από την ικανοποίηση των απαιτήσεων όλων των δικαιούχων ασφάλισης συγκεκριμένου κλάδου απομένουν στην αντίστοιχη ασφαλιστική τοποθέτηση μπορούν, με απόφαση του ασφαλιστικού εκκαθαριστή, να διατεθούν για την ικανοποίηση των απαιτήσεων δικαιούχων ασφάλισης άλλου κλάδου εφόσον τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν διατεθεί στην αντίστοιχη ασφαλιστική τοποθέτηση δεν επαρκούν για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των δικαιούχων ασφάλισης του κλάδου αυτού. Για την κατανομή σε περισσότερους εναπομείναντες κλάδους εφαρμόζεται ανάλογα το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5.

8. Μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τον διορισμό του, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής καλεί τους δικαιούχους από ασφάλιση, με ανακοίνωση που δημοσιεύεται μία (1) φορά την εβδομάδα, επί τρεις (3) συνεχείς εβδομάδες σε τρεις (3) ημερήσιες, πανελλαδικής κυκλοφορίας, εφημερίδες, καθώς και στην ιστοσελίδα της επιχείρησης, να του αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους με όλα τα δικαιολογητικά τους στοιχεία. Δεν καλούνται οι δικαιούχοι ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων, καθώς και οι δικαιούχοι ασφαλίσεων ζωής, για τους οποίους δεν

έχει επέλθει ασφαλιστική περίπτωση. Οι αναγγελίες απαιτήσεων γίνονται δεκτές εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την πρώτη δημοσίευση. Η επαλήθευση των απαιτήσεων από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της ως άνω προθεσμίας με τη σύνταξη κατάστασης δικαιούχων και την υποβολή της στην Εποπτική Αρχή. Γίνονται δεκτές οι απαιτήσεις που επαληθεύονται από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή ή έχουν επιδικασθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή (εκτελεστή) απόφαση διαιτητικού δικαστηρίου, η αγωγή ακύρωσης της οποίας είτε δεν έχει ασκηθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας του άρθρου 899 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως ισχύει, είτε έχει απορριφθεί τελεσίδικα. Στην κατάσταση δικαιούχων περιλαμβάνονται:

- α) οι δικαιούχοι απαιτήσεων από ασφαλίσεις ζωής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τους οποίους επήλθε λήξη του συμβολαίου και εκείνων που υπέβαλαν αίτημα εξαγοράς πριν την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας λειτουργίας,
- β) οι δικαιούχοι απαιτήσεων από ασφαλίσεις κατά ζημιών που έχουν δηλώσει την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης και έχει καταχωρισθεί η δήλωση στα βιβλία της ασφαλιστικής επιχείρησης,
- γ) οι δικαιούχοι απαιτήσεων από ασφαλίσεις κατά ζημιών οι οποίοι δεν είχαν αναγγείλει την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης πριν την ανάκληση της άδειας λειτουργίας,
- δ) όσοι αναγγέλθηκαν μέσα στην ως άνω προθεσμία χωρίς να τυγχάνουν των προνομίων της παρ. 7 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι θα ικανοποιηθούν κατά τις διαδικασίες της κοινής εκκαθάρισης,
- ε) οι απαιτήσεις που αμφισβητούνται δικαστικά ή εξώδικα με το ποσό που εκτιμά ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής και το ποσό που διεκδικεί ο δικαιούχος από ασφάλιση.

Η κατάσταση αναρτάται στην ιστοσελίδα της Εποπτικής Αρχής εντός τριών (3) ημερών από την υποβολή της και διατηρείται εκεί τουλάχιστον για εξήντα (60) μέρες. Αντιρρήσεις κατά της υπό ασφαλιστική εκκαθάριση επιχείρησης αναφορικά με την πιο πάνω κατάσταση ασκούνται με ανακοπή στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την ανάρτηση και εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Έφεση κατά της απόφασης του πρωτοδικείου εκδικάζεται από το αρμόδιο εφετείο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του εφετείου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

9. Το Επικουρικό Κεφάλαιο υπεισέρχεται αυτοδικαίως στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα της υπό ασφαλιστικής εκκαθάρισης ασφαλιστικής επιχείρησης, διαχειρίζεται από κοινού με τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή το χαρτοφυλάκιο κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτων και υποχρεούται να καταβάλει στον ασφαλιστικό εκκαθαριστή το ποσό που αντιστοιχεί στην αναλογική συμμετοχή του στα έξοδα εκκαθάρισης και στην ικανοποίηση των προνομιακών απαιτήσεων των εργαζομένων, η οποία υπολογίζεται κατά το λόγο της ασφαλιστικής τοποθέτησης του κλάδου αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων προς το σύνολο της ασφαλιστικής τοποθέτησης της εταιρείας σε όλους τους κλάδους που ασκούσε. Το τυχόν εναπομένον υπόλοιπο μετά την καταβολή του κατά τα άνω ποσού και την ικανοποίηση των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, επιστρέφεται στον ασφαλιστικό εκκαθαριστή.

10. Η Εποπτική Αρχή μπορεί να επιτρέψει την αποδέσμευση των περιουσιακών στοιχείων που έχουν διατεθεί σε ασφαλιστική τοποθέτηση των λοιπών κλάδων ασφάλισης, πλην του κλάδου ασφάλισης αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα, μετά από αίτημα του ασφαλιστικού εκκαθαριστή.

11. Επιτρέπεται η μεταβίβαση από υπό ασφαλιστική εκκαθάριση επιχείρηση, του συνόλου ή μέρους των απαιτήσεων και των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν διατεθεί σε ασφαλιστική τοποθέτηση του κλάδου αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα και τα οποία καλύπτουν τα τεχνικά αποθέματα εκκρεμών ζημιών (μεταβίβαση χαρτοφυλακίου εκκρεμών ζημιών) ύστερα από αίτημα που υποβάλλεται από κοινού από το Επικουρικό Κεφάλαιο και τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή και σχετική έγκριση της Εποπτικής Αρχής.

Το ως άνω αίτημα συνοδεύεται από έκθεση του ασφαλιστικού εκκαθαριστή και του Επικουρικού Κεφαλαίου, από την οποία προκύπτει η συνδρομή των όρων που ορίζονται στο επόμενο εδάφιο και από έκθεση του υποψήφιου αναδόχου προς την Εποπτική Αρχή, περί της διατήρησης του αναγκαίου περιθωρίου φερεγγυότητας μετά την απόκτηση του ως άνω χαρτοφυλακίου και περί των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει, για την εξόφληση των υποχρεώσεων του μεταβιβαζομένου χαρτοφυλακίου.

Η μεταβίβαση εγκρίνεται από την Εποπτική Αρχή με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθοι όροι: α) η επιχείρηση προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση δραστηριοποιείται νόμιμα στην Ελλάδα και διαθέτει άδεια λειτουργίας του κλάδου αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία οχημάτων, β) η επιχείρηση διασφαλίζει ότι θα διαθέτει το αναγκαίο περιθώριο φερεγγυότητας τόσο κατά το χρόνο της μεταβίβασης όσο και μετά από αυτήν, γ) δεν θίγονται συμφέροντα των δικαιούχων αποζημίωσης.

Η απόφαση της Εποπτικής Αρχής που εγκρίνει τη μεταβίβαση περιλαμβάνει τη μεταφορά του χαρτοφυλακίου εκκρεμών ζημιών στην ανάδοχο επιχείρηση. Μετά τη δημοσίευσή της δεν δύναται να αντιταχθούν κατά αυτής οι ασφαλισμένοι, οι συμβαλλόμενοι στην ασφαλιστική σύμβαση, οι δικαιούχοι του ασφαλισματος και οι πιστωτές της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η εκπλήρωση από την ανάδοχο επιχείρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το χαρτοφυλάκιο εκκρεμών ζημιών της υπό ασφαλιστικής εκκαθάρισης επιχείρησης λόγω συνδρομής της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ. 237/1986 υπόκειται στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 5 του ίδιου άρθρου του ως άνω διατάγματος.

Η μεταβίβαση ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρωτοκόλλου παράδοσης και παραλαβής των μεταβιβαζόμενων στοιχείων μεταξύ του αναδόχου, του Επικουρικού Κεφαλαίου και του ασφαλιστικού εκκαθαριστή, στο οποίο αναφέρεται το ύψος των τεχνικών αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών κατά την ημερομηνία σύνταξης του πρωτοκόλλου, καθώς και τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται στην ανάδοχο ασφαλιστική επιχείρηση, η οποία με τη μεταβίβαση καθίσταται αποκλειστικά υπεύθυνη για την εξόφληση των υποχρεώσεων εκ του χαρτοφυλακίου, η δε ασφαλιστική εκκαθάριση λήγει καθ' όσον αφορά το Επικουρικό Κεφάλαιο, εξοφλουμένης και της υποχρέωσής του προς συμμετοχή στα έξοδα εκκαθάρισης σύμφωνα με την παρ. 7 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των προηγούμενων παραγράφων και κάθε άλλη πράξη που συνδέεται με αυτήν απαλλάσσεται από κάθε φόρο εισφορά ή τέλος, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση αυτή με εξαίρεση τη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων. Κάθε ειδικότερο θέμα της μεταβίβασης ρυθμίζεται με απόφαση της Εποπτικής Αρχής.

12. Αναφορικά με τις εκκαθαρίσεις της παρ. 1, το Επικουρικό Κεφάλαιο διοικεί και διαθέτει όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν διατεθεί σε τοποθέτηση ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα. Οι εκποιήσεις των ακινήτων διενεργούνται κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 2 και 2α του άρθρου 243. Τίτλοι, ομόλογα και λοιπά παρόμοια και

άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία εκποιούνται στην τρέχουσα χρηματιστηριακή τους αξία ή στην τρέχουσα ή συνήθη αξία τους στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Καταθέσεις σε τράπεζες περιέρχονται στην άμεση διάθεση και διαχείριση του Επικουρικού Κεφαλαίου. Η Εποπτική Αρχή μπορεί να επιτρέψει την αποδέσμευση των περιουσιακών στοιχείων που έχουν διατεθεί βάσει της ασφαλιστικής νομοθεσίας σε ασφαλιστική τοποθέτηση του κλάδου ασφάλισης αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα, μετά από αίτημα του Επικουρικού Κεφαλαίου.

13. Το Επικουρικό Κεφάλαιο επίσης δικαιούται, με ιδιωτικό συμφωνητικό:

α) Να αναδέχεται από την υπό εκκαθάριση επιχείρηση τυχόν εκκρεμείς οφειλές του κλάδου αστικής ευθύνης από αυτοκίνητα και να καθίσταται ως προς αυτές καθολικός διάδοχος, και β) να παραιτείται από απαιτήσεις του κατά της υπό εκκαθάριση επιχείρησης, με σκοπό τη λήξη της εκκαθάρισης του κλάδου αστικής ευθύνης από αυτοκίνητα.

14. Τακτική γενική συνέλευση συγκαλείται από τον εκκαθαριστή κατά τη λήξη της ασφαλιστικής εκκαθάρισης. Ο εκκαθαριστής διορίζει ανεξάρτητο ελεγκτή για κάθε χρήση και ενημερώνει για το διορισμό και τα αποτελέσματα του ελέγχου την Εποπτική Αρχή.

15. Εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής υποβάλλει στην Εποπτική Αρχή, σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της ασφαλιστικής εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της ασφαλιστικής εκκαθάρισης και τους λόγους της καθυστέρησης και προτείνει μέτρα για την ταχεία περάτωσή της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση της επιχείρησης από δικαιώματα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη τούτων είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν και συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων, όπως και σύναψη νέων. Εφόσον το σχέδιο εγκριθεί από την Εποπτική Αρχή, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ολοκληρώνει την ασφαλιστική εκκαθάριση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτό.

16. Καταχωρίσεις κατασχέσεων ή δεσμεύσεων περιουσιακών στοιχείων στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή του κτηματολογικού γραφείου που έχουν γίνει, κατά τον χρόνο ισχύος του ν.δ. 400/1970 (Α' 10), κατά παράβαση της παρ. 5 του άρθρου 12α του ν.δ. 400/1970, περί αναστολής αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος ασφαλιστικής εταιρείας υπό εκκαθάριση, είναι αυτοδικαίως άκυρες έναντι πάντων και διαγράφονται αυτεπάγγελα».

Άρθρο 178 «Αύξηση κριτηρίων για την τεκμαιρόμενη συναίνεση πιστωτών στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 14 ν. 4738/2020»

Με το άρθρο 178 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί υπογραφής και μορφών σύμβασης αναδιάρθρωσης, οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. α) του άρθρου 217 και έχουν εκδώσει βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. β) του ίδιου άρθρου,» τέθηκαν ως περ. α), β) μετά από τις λέξεις «σύμφωνα με την περ. β) του ίδιου άρθρου,» προστέθηκε περ. β), γ) οι λέξεις «σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2Α» αντικαταστάθηκαν από τις λέξεις «σύμφωνα με την παρ. 2Α», δ) στα τέταρτο και όγδοο εδάφια, η λέξη «Ειρηνοδικείου», όπου αναφέρεται, αντικαταστάθηκε από τη λέξη «Πρωτοδικείου», και η παρ. 3 διαμορφώθηκε ως εξής:

«3. Για οφειλέτες που: α) πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. α) του άρθρου 217 και έχουν εκδώσει βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. β) του ίδιου άρθρου, β) πληρούν έως το διπλάσιο των εισοδηματικών και λοιπών περιουσιακών κριτηρίων του ευάλωτου οφειλέτη της περ. α) του άρθρου 217, έχουν ληξιπρόθεσμες, εν όλω ή εν μέρει, οφειλές τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε χρηματοδοτικούς φορείς ύψους έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και χαρακτηρίζονται ως επιλέξιμοι οφειλέτες, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, σύμφωνα με την παρ. 2Α του άρθρου 71, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών φορέων, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη εντός της προθεσμίας του άρθρου 16 και ο οφειλέτης δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει. Σε περίπτωση αποδοχής, υπογράφεται η αυτομάτως παραγόμενη σύμβαση αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14. Η άσκηση ανακοπής κατά της πρότασης ρύθμισης του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται εντός είκοσι (20) ημερών από την εξαγωγή της πρότασης ρύθμισης, ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Πρωτοδικείου. Λόγοι της ανακοπής είναι αποκλειστικά: α) η ανακρίβεια των στοιχείων που έχει υποβάλει ο οφειλέτης, και β) η μειωμένη ικανοποίηση της απαίτησης του πιστωτή σε σχέση με την ικανοποίηση που θα προέκυπτε από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεσή της και η επίδοση γίνεται εντός πέντε (5) ημερών από την κατάθεση της ανακοπής. Ως επίδοση προς τον οφειλέτη και τους λοιπούς πιστωτές νοείται και η υποβολή αντιγράφου της ανακοπής στην πλατφόρμα του μηχανισμού. Η ανακοπή συζητείται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν υπόκειται σε έφεση.»

Άρθρο 179 «Συμφωνία εξυγίανσης και απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών - Προσθήκη παραγράφων 6 έως 9 στο άρθρο 34 του ν. 4738/2020»

Με το άρθρο 179 του κοινοποιούμενου νόμου προστέθηκαν στο άρθρο 34 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί συμφωνίας εξυγίανσης και απαιτούμενης πλειοψηφίας πιστωτών, παράγραφοι 6 έως 9 ως εξής:

«6. Στην κατάσταση της παρ. 3 μπορούν να περιλαμβάνονται και απαιτήσεις πιστωτών χρηματοδοτικών φορέων, για τις οποίες έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Ανεξαρτήτως των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης, οι ως άνω παρασχεθείσες υπέρ των χρηματοδοτικών φορέων εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου διατηρούν την ισχύ τους στο σύνολό τους, χωρίς να επέρχεται ποσοτική αύξηση της εγγυητικής του ευθύνης. Η παραγραφή των αξιώσεων των χρηματοδοτικών φορέων κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης του άρθρου 44 μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση της διαδικασίας εξυγίανσης, καθώς και για όσο χρονικό διάστημα η επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης διατηρείται σε ισχύ. Αιτήματα κατάπτωσης που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης του άρθρου 44, επίδικα ή μη, παραμένουν ισχυρά.

7. Εφόσον η διαδικασία της εξυγίανσης ολοκληρωθεί επιτυχώς και επικυρωθεί το σχέδιο εξυγίανσης, κατά την υλοποίηση του σχεδίου, η οφειλή δύναται να εξυπηρετείται σε νέο λογαριασμό, στον οποίο αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της συμφωνίας.

8. Αν η επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει μείωση των απαιτήσεων έναντι του οφειλέτη, οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ζητήσουν από το Ελληνικό Δημόσιο ως εγγυητή την εφάπαξ πληρωμή του εγγυημένου μέρους του διαγραφέντος ποσού, με την άμεση υποβολή σχετικού αιτήματος προς την αρμόδια υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Το Ελληνικό Δημόσιο εξοφλεί τις υποχρεώσεις του ως εγγυητής ως προς το ποσό της κύριας οφειλής που διαγράφεται πλήρως, χωρίς τη βεβαίωση του ποσού αυτού, ως εσόδου του Ελληνικού Δημοσίου, σε βάρος του φυσικού ή νομικού προσώπου, στην αρμόδια υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και με αναλογική εφαρμογή των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παρ. 6 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105).

9. Αν ακυρωθεί η συμφωνία εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 63, επί δανείων ή πιστώσεων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο αναβιώνουν οι οφειλές στο προ της συμφωνίας εξυγίανσης ανερχόμενο ύψος, το οποίο καθίσταται στο σύνολό του ληξιπρόθεσμο και άμεσα απαιτητό, με την επιφύλαξη ποσών που εν τω μεταξύ καταβλήθηκαν. Ο χρηματοδοτικός φορέας δικαιούται να υποβάλει προς το Ελληνικό Δημόσιο αίτημα κατάπτωσης για το εγγυημένο υπόλοιπο της οφειλής, όπως διαμορφώθηκε, κατά τα άνω, μετά από την αναβίωση.»

Άρθρο 180 «Απαλλαγή του οφειλέτη – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 192 ν. 4738/2020»

Με το άρθρο 180 του κοινοποιούμενου νόμου προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην παρ. 4 του άρθρου 192 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί απαλλαγής του οφειλέτη, και η παρ. 4 διαμορφώθηκε ως εξής:

«4. Μετά το πέρας της προθεσμίας απαλλαγής, ο εισηγητής δικαστής, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, αφού λάβει έκθεση του συνδίκου για το ύψος των οφειλών που έχουν επαληθευθεί κατά την πτωχευτική διαδικασία και για το ύψος της αξίας των ακινήτων και λοιπών πάγιων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, και εφόσον δεν εκκρεμεί προσφυγή του άρθρου 193, εκδίδει πράξη με την οποία διαπιστώνει την επέλευση της απαλλαγής του οφειλέτη από τις οφειλές του, κατά το παρόν Κεφάλαιο.

Κατά την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 77, περί αντικειμενικών προϋποθέσεων, και εφόσον δεν εκκρεμεί προσφυγή του άρθρου 193, περί προσφυγής κατά της απαλλαγής, η πράξη του εισηγητή δικαστή εκδίδεται μετά από αίτημα του οφειλέτη που συνοδεύεται από στοιχεία σχετικά με την αξία της περιουσίας και το ύψος των οφειλών του κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης που διέταξε την καταχώριση του ονόματός του στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213».

Άρθρο 184 «Αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών και αθλητικών σωματείων»

Στο άρθρο 184 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι, κατά παρέκκλιση της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4738/2020 (Α' 207), Αθλητική Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Α.Ε.) ή αθλητικό σωματείο του άρθρου 1 του ν. 2725/1999 (Α' 121) δύναται να υποβάλει νέα αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών σε περίπτωση αλλαγής της αγωνιστικής κατηγορίας και της οικονομικής κατάστασης σε σχέση με τα δεδομένα στα οποία

είχε στηριχθεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης του άρθρου 14 του ν. 4738/2020. Στη νέα αίτηση του πρώτου εδαφίου το σύνολο των οφειλών ρυθμίζεται εκ νέου, χωρίς να τυγχάνει εφαρμογής η υποπερ. 2 της περ. α) του άρθρου 22 του ν.4738/2020.

Άρθρο 185 «Μεταβατική ρύθμιση Μέρους Ζ - Πεδίο εφαρμογής περ. δ) παρ. 3 άρθρου 7 ν. 4738/2020»

Στο άρθρο 185 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, κατά παρέκκλιση της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4738/2020 (Α' 207), σε οφειλέτες των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν και εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 14 του ως άνω νόμου για τη ρύθμιση οφειλών προς τους χρηματοδοτικούς φορείς, το δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Αν οι οφειλέτες αυτοί έχουν ήδη ρυθμίσει τις οφειλές προς το δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης με την προηγούμενη αίτηση, οι οφειλές αυτές θεωρούνται ως ρυθμισμένες για τους σκοπούς της νέας αίτησης. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης για την επαναρρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης στο πλαίσιο της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, κατά παρέκκλιση της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4738/2020 (Α' 207), σε οφειλέτες-νομικά πρόσωπα τα οποία είχαν λάβει πρόταση ρύθμισης βάσει του «εύλογου ποσοστού κέρδους» επί του κύκλου εργασιών τους, και απώλεσαν τη ρύθμιση του εξωδικαστικού μηχανισμού λόγω μη καταβολής τριών (3) τουλάχιστον δόσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 197 «Επιτροπή Στρατηγικής - Τροποποίηση παρ. 2 και 5 άρθρου 8 ν. 4557/2018»

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 197 του κοινοποιούμενου νόμου επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί Επιτροπής Στρατηγικής: α) στην περ. γ) οι λέξεις «Φορολογικής Διοίκησης» αντικαθίστανται από τη λέξη «Φορολογίας», β) στην περ. ε) οι λέξεις «και Δημόσιας Περιουσίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών».

Άρθρο 198 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων - Τροποποίηση παρ. 4, 11 και 13 άρθρου 20 ν. 4557/2018»

1. Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 198 του κοινοποιούμενου νόμου οι λέξεις «Η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «Ο Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας» στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Κ.Μ.Π.Δ. δημιουργείται στη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τη χρήση διαδικτυακής ηλεκτρονικής εφαρμογής και συνδέεται ηλεκτρονικά με τον Α.Φ.Μ. κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας για το οποίο η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία από το φορολογικό μητρώο κατά παρέκκλιση των

κειμένων διατάξεων. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. σχεδιάζει, αναπτύσσει και λειτουργεί παραγωγικά πληροφοριακό σύστημα και διαδικτυακές εφαρμογές για την υλοποίηση του Κ.Μ.Π.Δ. Η είσοδος στο πληροφοριακό σύστημα γίνεται με την εισαγωγή των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. (taxisnet) του φυσικού ή νομικού προσώπου ή εξουσιοδοτημένου αυτών, που παρέχονται από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με την Α.Α.Δ.Ε. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος που φιλοξενείται στις υποδομές της. Ο Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας ενημερώνει τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. για κάθε νέα απαίτηση που χρήζει ενσωμάτωσης στις διαδικτυακές εφαρμογές του Κ.Μ.Π.Δ., σύμφωνα με την παρ. 11.

Η Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε.) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αποτελεί τον ελεγκτικό μηχανισμό για τη διακρίβωση της τήρησης και ακρίβειας των στοιχείων που καταχωρίζονται στο Κ.Μ.Π.Δ., στο οποίο έχει πρόσβαση άμεσα, χωρίς κανέναν περιορισμό και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας. Η Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. είναι αρμόδια για τη διενέργεια ελέγχου για την εκπλήρωση των σκοπών του παρόντος, συμπεριλαμβανομένου του επιτόπιου ελέγχου για το ειδικό μητρώο που φυλάσσεται στην έδρα ή την εγκατάσταση των υπόχρεων εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. παρέχουν στη Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκπλήρωση του ελεγκτικού της έργου, ως προς τους υπόχρεους προς καταχώριση και εξασφαλίζουν άμεση πρόσβαση των εξουσιοδοτούμενων υπαλλήλων της Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. στην εφαρμογή του Μητρώου της Α.Α.Δ.Ε. Για την πρόσβαση των υπαλλήλων του τρίτου εδαφίου στις εφαρμογές της φορολογίας εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων για την εκπλήρωση αποκλειστικά και μόνο των σκοπών του παρόντος απαιτείται επαρκώς αιτιολογημένο αίτημα της Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. προς την αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε.».

2. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 198 του κοινοποιούμενου νόμου επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο τρίτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 20 του ν. 4557/2018: α) οι λέξεις «του προηγούμενου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του πρώτου εδαφίου», β) οι λέξεις «της παρ. 10» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 5 και της περ. γ) της παρ. 7» και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και τη λειτουργία του Κ.Μ.Π.Δ., τον χρόνο και τον τρόπο καταχώρισης σε αυτό του ειδικού μητρώου της παρ. 1 του παρόντος και της παρ. 1 του άρθρου 21. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το υπόδειγμα της Έκθεσης Βεβαίωσης παράβασης της παρ. 10 και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διενέργεια του ελέγχου και τη διαδικασία διαπίστωσης των παραβάσεων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διασύνδεση των μητρώων του πρώτου εδαφίου με τα Αποθετήρια Τίτλων και τα πληροφοριακά συστήματα της παρ. 5 και της περ. γ) της παρ. 7, τη διαδικασία ηλεκτρονικής εγγραφής αιτήματος χορήγησης πληροφοριών, την καταβολή τέλους για τα διοικητικά έξοδα διάθεσης των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών ανάπτυξης και συντήρησης του Κ.Μ.Π.Δ., την εξειδίκευση των τεχνικών λεπτομερειών για τη λειτουργία του συστήματος και κάθε άλλο τεχνικό θέμα.».

3. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 198 του κοινοποιούμενου νόμου οι λέξεις «της αρμόδιας Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής» του πρώτου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα» και η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του Κ.Μ.Π.Δ. ορίζεται με την απόφαση της παρ. 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να τίθεται εκτός λειτουργίας το πληροφοριακό σύστημα, ύστερα από αίτημα του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα ή της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. για λόγους συντήρησης, αναβάθμισης και προσαρμογής στις αλλαγές της νομοθεσίας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών ανά έτος. Κατά το διάστημα αυτό αναστέλλονται οι προθεσμίες υποβολής στο Κ.Μ.Π.Δ.».

Άρθρο 199 «Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές - Τροποποίηση παρ. 1 και 2, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 32 του ν. 4557/2018 (άρθρο 44 Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849)»

1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 199 του κοινοποιούμενου νόμου προστίθενται έξι νέα εδάφια στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, των αρμόδιων αρχών, καθώς και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών, φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία, σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται ετησίως από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η συγκέντρωση των στατιστικών στοιχείων μπορεί να γίνει και εκτάκτως εντός του έτους από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα εφόσον αυτό απαιτηθεί στο πλαίσιο εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών υποχρεώσεων της χώρας για τους σκοπούς του παρόντος. Οι αρχές του πρώτου εδαφίου καταχωρίζουν τα στατιστικά στοιχεία σε ψηφιακή πλατφόρμα συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων. Η ψηφιακή πλατφόρμα, με χρήση διαδικτυακής ηλεκτρονικής εφαρμογής, σχεδιάζεται, αναπτύσσεται και λειτουργεί παραγωγικά στις υποδομές της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος. Ο Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας ενημερώνει τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης για κάθε νέα απαίτηση που χρήζει ενσωμάτωσης στις διαδικτυακές εφαρμογές της ψηφιακής πλατφόρμας. Η έναρξη λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας διαπιστώνεται με κοινή απόφαση του Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η ψηφιακή πλατφόρμα μπορεί να τίθεται εκτός λειτουργίας, μετά από αίτημα του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα ή της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για λόγους συντήρησης, αναβάθμισης και προσαρμογής στις αλλαγές της νομοθεσίας.».

2. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 199 του κοινοποιούμενου νόμου επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στην παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4557/2018: α) οι λέξεις «Οι στατιστικές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα στατιστικά στοιχεία», β) προστίθεται περ. η), και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα στατιστικά στοιχεία καλύπτουν τουλάχιστον:

- α) μετρήσιμα δεδομένα σχετικά με το μέγεθος και τη σημασία των διάφορων τομέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των υπόχρεων προσώπων και δεδομένων σχετικά με την οικονομική σημασία κάθε τομέα,
- β) μετρήσιμα δεδομένα από τα επιμέρους στάδια αναφοράς, διερεύνησης και εκδίκασης των υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται σε ετήσια βάση: βα) ο αριθμός των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή, ββ) η κατηγοριοποίηση αυτών των αναφορών ανάλογα με τους αποστέλλοντες, βγ) ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν διερευνηθεί, βδ) ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν τεθεί στο αρχείο, βε) ο αριθμός των πορισμάτων που έχουν υποβληθεί στον Εισαγγελέα, βστ) τα είδη των βασικών αδικημάτων που έχουν εντοπιστεί, βζ) ο αριθμός των προσώπων που έχουν διωχθεί για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, βη) ο αριθμός των προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τα ανωτέρω αδικήματα, βθ) η αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν δεσμευθεί, κατασχεθεί ή δημευθεί,
- γ) δεδομένα όσον αφορά στον αριθμό των διασυνοριακών αιτήσεων παροχής πληροφοριών που έχουν υποβληθεί, απορριφθεί και απαντηθεί πλήρως ή εν μέρει από την Αρχή, ανά αντισυμβαλλόμενη χώρα,
- δ) τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στοιχείων του άρθρου 33,
- ε) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 6 και περιλαμβάνονται στις εκθέσεις των αρμόδιων αρχών,
- στ) τους ανθρώπινους πόρους που έχουν διατεθεί στην Αρχή και τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 6, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος,
- ζ) τον αριθμό των εποπτικών δράσεων, επιτόπιων και μη, τον αριθμό των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν βάσει εποπτικών δράσεων, καθώς και τις κυρώσεις ή/και τα διοικητικά μέτρα που επιβλήθηκαν από τις εποπτικές αρχές, και
- η) μετρήσιμα δεδομένα που αφορούν στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20, ιδίως τον αριθμό των υπόχρεων καταχώρισης, των καταχωρίσεων, των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν βάσει ελέγχων, των κυρώσεων που επιβλήθηκαν, των αναντιστοιχιών και των εξαιρέσεων πρόσβασης σε πληροφορίες που έχουν καταχωρισθεί.».

3. Με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 199 του κοινοποιούμενου νόμου προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 32 του ν. 4557/2018, ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση των στατιστικών στοιχείων στην ψηφιακή πλατφόρμα, τη λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας, την πρόσβαση σε αυτήν, τις προθεσμίες καταχώρισης, θέματα σχετικά με τη διασύνδεσή της με άλλα πληροφοριακά συστήματα των εμπλεκόμενων αρχών της και κάθε άλλο τεχνικό θέμα, διαδικασία και λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος.».

Άρθρο 210 «Τροποποίηση δήλωσης στοιχείων ακινήτων - Προσθήκη περ. στ) στην παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013»

Με το άρθρο 210 του κοινοποιούμενου νόμου, στην παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013 (Α' 287), περί προσδιορισμού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων και χρόνου υποβολής δήλωσης, προστίθεται περ. στ) ως εξής:

«στ) Ειδικά για τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 και 2019 και κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί παραγραφής, όσοι απαλλάσσονται από τον Ε.Ν.Φ.Ι.Α. βάσει της παρ. 1 του άρθρου 3 μπορούν να υποβάλουν μέχρι και την 30η Ιουνίου 2025 τροποποιητική δήλωση του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), περί δηλώσεων στοιχείων ακινήτων, για ακίνητα για τα οποία δεν δηλώθηκε η ιδιοχρησιμοποίησή τους. Ποσά που έχουν βεβαιωθεί διαγράφονται».

Άρθρο 211 «Παράταση αναστολής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας σε ακίνητα η παράδοση των οποίων έχει υπαχθεί στις διατάξεις περί Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων»

Με τις διατάξεις του άρθρου 64 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

Η προθεσμία που προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 5131/2024 (Α' 128), περί αναστολής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας σε ακίνητα η παράδοση των οποίων έχει υπαχθεί στις διατάξεις περί Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων, παρατείνεται για διάστημα έξι (6) μηνών από τη λήξη της ακόμη και αν δεν έχει ασκηθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, το δικαίωμα που προβλεπόταν στην παρ. 4α του άρθρου 6 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) ως ίσχυε.

Άρθρο 213 «Μη επιβολή Ψηφιακού Τέλους Συναλλαγής - Τροποποίηση άρθρου 19 και παρ. 1 άρθρου 23 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων»

Με τις διατάξεις του άρθρου 64 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

2. Στο άρθρο 19 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α' 21), περί συνδρομών που καταβάλλονται σε επιμελητήρια, ενώσεις, συλλόγους και σωματεία, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) η παρ. 2 καταργείται, και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Μη επιβολή ψηφιακού τέλους συναλλαγής στα χρηματικά ποσά ή συνδρομές που καταβάλλονται σε επιμελητήρια, ενώσεις συλλόγους και σωματεία από τα μέλη τους

1. Δεν επιβάλλεται Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής σε χρηματικά ποσά ή συνδρομές που καταβάλλονται σε επιμελητήρια, ενώσεις, συλλόγους και σωματεία από τα μέλη αυτών για τη συμμετοχή τους.

2. Καταργείται».

2. Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 23 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων, περί εξαιρέσεων από την επιβολή ψηφιακού τέλους συναλλαγής, προστίθεται η φράση «και του άρθρου 50 του ν. 2725/1999 (Α' 121)» και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής: «δ) στις συνδρομές, εισφορές, επιχορηγήσεις και κάθε είδους χρηματικές ενισχύσεις που χορηγούνται από το Δημόσιο ή τους φορείς γενικής κυβέρνησης σε κάθε είδους νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, καθώς και από τους Ο.Τ.Α. και κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε ευεργετικά ταμεία δημοσίων υπαλλήλων, υπαλλήλων Ο.Τ.Α., εκκλησιαστικών υπαλλήλων και ιδιωτικών υπαλλήλων ή εργατών, εκπαιδευτικά, φιλανθρωπικά, εθνωφελή και κοινωφελή σωματεία ή ιδρύματα, ταμεία, οργανισμούς και επιτροπές, καθώς στις επιχορηγήσεις προς νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 2557/1997 (Α' 271) και του άρθρου 50 του ν. 2725/1999 (Α' 121)».

Άρθρο 214 «Κοινοποιήσεις πράξεων που προβλέπονται στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων με ψηφιακά μέσα - Τροποποίηση παραγράφων 1 και 2, κατάργηση παρ. 3 άρθρου 76 Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων»

Με το άρθρο 214 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο άρθρο 76 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), περί κοινοποιήσεων, οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστέθηκε δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 μετά από τη λέξη «κοινοποιήσεις» προστέθηκαν οι λέξεις «του πρώτου εδαφίου της παρ. 1», γ) η παρ. 3 καταργήθηκε και το άρθρο 76 διαμορφώθηκε ως εξής:

«Άρθρο 76

Κοινοποιήσεις

1. Οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα διενεργούνται από δικαστικό επιμελητή ή υπάλληλο της ΑΑΔΕ ή άλλο υπάλληλο του Δημοσίου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, σύμφωνα με τον Κ.Πολ.Δ., χωρίς να απαιτείται ειδική έγγραφη παραγγελία του Διοικητή ή άλλου εξουσιοδοτημένου οργάνου της ΑΑΔΕ. Οι κοινοποιήσεις του παρόντος Κώδικα μπορεί να διενεργούνται και με ψηφιακά μέσα κατά το άρθρο 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).

2. Οι κοινοποιήσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής και όσους διαμένουν στο εξωτερικό γίνονται στον τυχόν διορισμένο, σύμφωνα με το άρθρο 142 του Κ.Πολ.Δ., αντίκλητό τους. Σε κάθε περίπτωση οι κοινοποιήσεις μπορεί να γίνονται στον σύζυγο, σε έναν από τους γονείς ή τους αδελφούς ή άλλους εξ αίματος συγγενείς μέχρι τετάρτου βαθμού εκ πλαγίου εκείνου στον οποίο αφορά η κοινοποίηση, εφόσον έχουν ηλικία όχι μικρότερη των δεκαεπτά (17) ετών. Εάν τα πρόσωπα των προηγούμενων εδαφίων αρνούνται να παραλάβουν το κοινοποιούμενο έγγραφο ή δεν ευρίσκονται, γίνεται θυροκόλληση. Εάν δεν υπάρχει συγγενής του δεύτερου εδαφίου, η κοινοποίηση γίνεται στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο συμβουλίου

δημοτικής κοινότητας ή τον πρόεδρο δημοτικής κοινότητας της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής εκείνου τον οποίο αφορά η κοινοποίηση, οι οποίοι οφείλουν να τοιχοκολλούν το κοινοποιούμενο έγγραφο στο πλέον εμφανές μέρος και να αποστέλλουν βεβαίωση για τη τοιχοκόλληση στο όργανο που παρήγγειλε την κοινοποίηση. Η κοινοποίηση σε κάθε περίπτωση θεωρείται ότι συντελέστηκε από την παραλαβή του κοινοποιούμενου εγγράφου από τα παραπάνω πρόσωπα.

3. Καταργείται.»

Άρθρο 218 «Υποχρέωση παρόχων υπηρεσιών πληρωμών κατά την εγγραφή δικαιούχου πληρωμής σε υπηρεσία αποδοχής καρτών πληρωμής σε μέσα πληρωμών ή σε υπηρεσία άμεσης πληρωμής από λογαριασμό σε λογαριασμό»

Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84), κατά την εγγραφή δικαιούχου πληρωμής της περ. γ' του άρθρου 62 του ν. 4446/2016 (Α' 240) σε υπηρεσία αποδοχής καρτών πληρωμής σε μέσα πληρωμών ή σε υπηρεσία άμεσης πληρωμής από λογαριασμό σε λογαριασμό, επιβεβαιώνουν αν ο λογαριασμός εκκαθάρισης συναλλαγών ή ο λογαριασμός που δηλώνεται στην υπηρεσία άμεσης πληρωμής περιλαμβάνεται στους επαγγελματικούς λογαριασμούς που έχουν δηλωθεί από τον δικαιούχο πληρωμής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 4 της υπ' αρ. 119899/13.12.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης «Ρυθμίσεις για την αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα και άλλα μέσα πληρωμών - Αντικατάσταση της υπ' αρ. 45231/20-04-2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών «Ρύθμιση υποχρέωσης αποδοχής πληρωμών με κάρτα, σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4446/2016, (Α' 240)» (Β' 7115).

Άρθρο 221 «Μετασχηματισμοί πιστωτικών ιδρυμάτων - Προσθήκη παρ. 22 στο άρθρο 16 του ν. 2515/1997»

Με το άρθρο 221 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Στο άρθρο 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154) προστίθεται παρ. 22 ως εξής: «22. Στους μετασχηματισμούς του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 5162/2024 (Α' 198), περί μεταφοράς ζημιών της εισφέρουσας εταιρείας από τη λήπτρια.»
2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 καταργείται.

Άρθρο 227 «Ποινικό αδίκημα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 25 ν. 1882/1990»

Με το άρθρο 227 του κοινοποιούμενου νόμου αντικαταστάθηκε η παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), περί του ποινικού αδικήματος της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους, ως εξής:

«5. α) Σε περίπτωση: αα) υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής χρηματικών οφειλών σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με απόφαση διοικητικού οργάνου ή αβ) αναστολής

είσπραξης οφειλών, η ποινική δίωξη αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση ή ισχύει η αναστολή είσπραξης, και σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης το αξιόποινο εξαλείφεται. Για τους ίδιους λόγους αναβάλλεται η εκτέλεση της καταγνωσθείσας ποινής ή διακόπτεται η εκτέλεση αυτής που άρχισε, η οποία εξαλείφεται σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης.

β) Αν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές υπαχθούν σε οποιαδήποτε ρύθμιση καταβολής οφειλών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α) πριν από την παρέλευση του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και για όσο χρονικό διάστημα ισχύει αυτή, δεν υποβάλλεται αίτηση από τα αρμόδια όργανα της παρ. 1 προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Αν παρέλθει το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και δεν έχει υποβληθεί αίτηση προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τα αρμόδια όργανα της παρ. 1 δεν υποβάλλουν την αίτηση προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Αν έχει ήδη υποβληθεί αίτηση προς τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών και δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, τα αρμόδια όργανα ενημερώνουν σχετικώς τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ενώ αν έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη, τότε αυτή παύει με απόφαση του δικαστηρίου.

γ) Αν ο οφειλέτης απωλέσει τη ρύθμιση που αναφέρεται στις περ. α) και β), η διοίκηση ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, υποβάλλοντας τον επικαιροποιημένο κατά το καταβληθέν μέρος οφειλών πίνακα χρεών.

δ) Όσο διαρκεί η ρύθμιση καταβολής των οφειλών της παρούσας παραγράφου ή η αναστολή είσπραξης των οφειλών, αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και δεν συμπληρώνεται αυτή πριν από την πάροδο ενός (1) έτους από τη λήξη της αναστολής. Επιπλέον, αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής, που επιβλήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.»

Άρθρο 228 Καταβολή τελών κυκλοφορίας και αυτόματη θέση σε ακινησία από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων επιβατικών ιδιωτικής χρήσης οχημάτων ή μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης που δεν τέθηκαν εμπρόθεσμα σε ακινησία από τους ιδιοκτήτες τους - Προσθήκη άρθρου 62Α στον Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων

Με το άρθρο 228 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

Στον Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α' 21) προστίθεται άρθρο 62Α ως εξής:

«Άρθρο 62Α

Καταβολή τελών κυκλοφορίας και αυτόματη θέση σε ακινησία από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων επιβατικών ιδιωτικής χρήσης οχημάτων ή μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης

1. Ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος επιβατικού οχήματος ιδιωτικής χρήσης ή μοτοσυκλέτας ιδιωτικής χρήσης, δύναται από την 1η Απριλίου κάθε έτους, να άρει μία (1) φορά την ακινησία του οχήματος εντός του ίδιου έτους, με αναλογική καταβολή των δωδεκατημορίων των ετήσιων

τελών κυκλοφορίας, τα οποία αντιστοιχούν στους μήνες άρσης της ακινησίας και υπολείπονται έως τη λήξη του έτους.

Η αναλογική καταβολή διενεργείται προηγουμένως της άρσης ακινησίας. Χρονικό διάστημα άρσης μικρότερο του μηνός λογίζεται ως ολόκληρος μήνας.

2. Το όχημα τίθεται αυτομάτως σε ακινησία από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) μετά την παρέλευση της περιόδου κυκλοφορίας, για την οποία έχουν καταβληθεί τα αντίστοιχα αναλογικά τέλη κυκλοφορίας, εάν το όχημα δεν ετέθη εκ νέου σε ακινησία.

3. Σε περίπτωση θανάτου του ιδιοκτήτη, οι κληρονόμοι ευθύνονται για τα τέλη κυκλοφορίας του έτους θανάτου, αφαιρουμένου του ήδη καταβληθέντος ποσού, ενώ για το επόμενο έτος οφείλουν και πρόστιμο της παρ. 3 του άρθρου 60. Το διοικητικό πρόστιμο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ της παρ. 4 του άρθρου 62 δεν επιβάλλεται για το έτος του θανάτου και το επόμενο.

4. Σε περίπτωση άρσης αναγκαστικής ακινησίας εντός του έτους, καταβάλλονται αναλογικά τέλη για τους μήνες έως τη λήξη του έτους, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία που έπαυσε η αναγκαστική ακινησία. Αν δεν καταβληθούν εμπροθέσμως τα τέλη του προηγούμενου εδαφίου, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας. Με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης διαπιστώνεται το οφειλόμενο ποσό για την άρση της αναγκαστικής ακινησίας, βάσει της ακριβούς ημερομηνίας άρσης.

5. Αν, κατά τη διάρκεια της άρσης ακινησίας με αναλογικά τέλη, το όχημα μεταβιβαστεί ή διαγραφεί οριστικά λόγω εξαγωγής, οφείλονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας.

Αναλογικά τέλη που έχουν καταβληθεί χωρίς να πραγματοποιηθεί άρση της ακινησίας εντός του ίδιου έτους δεν επιστρέφονται.

6. Ειδικά για το έτος 2025, η δυνατότητα της παρ. 1 ισχύει από την 10η Απριλίου 2025.

7. Για παραβάσεις του παρόντος εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 62.

8. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται: α) ο τρόπος και ο ακριβής χρόνος ενημέρωσης του ιδιοκτήτη ή κατόχου για την αυτόματη θέση σε ακινησία,

β) η διαδικασία υποβολής δήλωσης ή μεταβολής του τύπου φύλαξης του οχήματος και οι σχετικές προθεσμίες, γ) τα ζητήματα ηλεκτρονικής επικοινωνίας, δ) οι ενέργειες των κληρονόμων του ιδιοκτήτη οχήματος, καθώς και οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την επιβολή ή μη επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων σε περίπτωση θανάτου του ιδιοκτήτη, μεταβίβασης, εξαγωγής ή άλλων ειδικών περιπτώσεων, ε) ο ακριβής χρόνος και τρόπος θέσης εκ νέου του οχήματος σε ακινησία, και στ) οποιοδήποτε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος».

Άρθρο 229 «Αποτελέσματα των συμβάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης - Τροποποίηση υποπερ. iii) περ. α) άρθρου 23 ν. 4738/2020»

Με το άρθρο 229 του κοινοποιούμενου νόμου επήλθαν στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. iii) της περ. α) του άρθρου 23 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί αποτελεσμάτων συμβάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «σύμβασης αναδιάρθρωσης,» προστέθηκαν οι λέξεις «, μετά από αίτηση του οφειλέτη, » και β) οι λέξεις «, εντός τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, μετά από αίτηση του οφειλέτη» αντικαταστάθηκαν από τις λέξεις «των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών, ανεξαρτήτως του εάν οι δηλώσεις έχουν

υποβληθεί εκπρόθεσμα, σε κάθε δε περίπτωση έχουν υποβληθεί πριν από την αίτηση του οφειλέτη για εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών» και η περ. iii) διαμορφώθηκε ως εξής:

«iii. κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, μετά από αίτηση του οφειλέτη, και υπό την προϋπόθεση ότι: α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει αυτής, β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και γ) έχουν υποβληθεί οι προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών, ανεξαρτήτως του εάν οι δηλώσεις έχουν υποβληθεί εκπρόθεσμα, σε κάθε δε περίπτωση έχουν υποβληθεί πριν από την αίτηση του οφειλέτη για εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις. Η απόφαση αυτή εκδίδεται, ανεξάρτητα από το εάν οι κατασχέσεις επιβλήθηκαν για υπαγόμενες ή μη στη σύμβαση οφειλές και γνωστοποιείται στον τρίτο. Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται κατά νόμο, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτήν, αποδίδονται στο Δημόσιο. Αν ανατραπεί ή ακυρωθεί η σύμβαση, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους, αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου. Οι κατασχέσεις στα χέρια τρίτων, που έχουν επιβληθεί αποκλειστικά για οφειλές υπαγόμενες στη σύμβαση, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, εφόσον έχει εξοφληθεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού προς καταβολή στο Δημόσιο ποσού της σύμβασης. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω εδαφίων, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο, δεν επιστρέφονται.».

Άρθρο 230 «Έκδοση και αποστολή εγγράφων διοικητικής εκτέλεσης μέσω υπηρεσίας διαλειτουργικότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 58 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 58 του ν. 5100/2024»

Με το άρθρο 230 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι στο άρθρο 58 του ν. 5100/2024 (Α' 49), περί αποστολής εγγράφων διοικητικής εκτέλεσης μέσω υπηρεσίας διαλειτουργικότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι λέξεις «Μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Από την 1η.12.2025,», β) στην παρ. 2, οι λέξεις «Εντός της προθεσμίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Έως την ημερομηνία», γ) προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 58

Έκδοση και αποστολή εγγράφων διοικητικής εκτέλεσης μέσω υπηρεσίας διαλειτουργικότητας

1. Από την 1η.12.2025, η αποστολή χρηματικού καταλόγου από την αρχή που απέκτησε τον νόμιμο τίτλο προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), κατά την παρ. 5 του άρθρου 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), καθώς και Ατομικών Φύλλων Έκπτωσης ήδη βεβαιωθέντων εσόδων, πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης».

2. Έως την ημερομηνία της παρ. 1, οι Φορείς του δημόσιου τομέα και οι τρίτοι της περ. Α του άρθρου 1 της υπό στοιχεία Α. 1209/2.9.2021 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Β' 4053), πιστοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 2 της απόφασης αυτής.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του φορέα του δημοσίου τομέα ή του τρίτου της περ. Α του άρθρου 1 της υπό στοιχεία Α. 1209/2.9.2021 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., δύναται να μεταβληθεί η ημερομηνία της παρ. 1 για τον φορέα ή τον τρίτο που το αιτείται.».

Άρθρο 231 «Χαρακτηρισμός εργασιών διεθνών μεταφορών ως βοηθητικών κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»

Με το άρθρο 231 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 29 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α' 162), περί απαλλαγών των πράξεων κατά την εξαγωγή, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, των εξομοιούμενων προς αυτές πράξεων και των διεθνών μεταφορών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) η παροχή υπηρεσιών, στις οποίες περιλαμβάνονται οι μεταφορές και οι βοηθητικές εργασίες τους, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές συνδέονται άμεσα με εξαγωγές αγαθών, καθώς και με αγαθά που υπάγονται στην παρ. 3 του άρθρου 13 και την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 30. Ως μεταφορές για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου νοούνται και οι μεταφορές αγαθών μέσω αγωγών ή η παροχή πρόσβασης σε τέτοιους αγωγούς. Στις υπηρεσίες αυτές δεν περιλαμβάνονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 27. Βοηθητικές εργασίες των μεταφορών για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρούσας συνιστούν και οι χρεώσεις που διενεργούνται από νομίμως αδειοδοτημένες διαμεταφορικές εταιρείες στην Ελλάδα προς αεροπορικές εταιρείες σε σχέση με τις αντίστοιχες μεταφορές».

2. Το τελευταίο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 29 του Κώδικα Φ.Π.Α., όπως προστίθεται με την παρ. 1, ισχύει για βοηθητικές υπηρεσίες που χρεώνουν διαμεταφορείς από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Άρθρο 244 «Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Ι'»

Με την περ. γ) του άρθρου 244 του κοινοποιούμενου νόμου καταργείται το τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 52 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α' 21), περί τέλους παραμονής και πλόων (Τ.Π.Π.) πλοίων αναψυχής και μικρών σκαφών.

Άρθρο 245 «Έναρξη ισχύος»

Με το άρθρο 245 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις και με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4.
2. Το άρθρο 206, περί συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με την αύξηση του βασικού μισθού, ισχύει από την 1η Ιουνίου 2024.
3. Το άρθρο 213, περί μη επιβολής ψηφιακού τέλους συναλλαγής, ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 2024.
4. Το άρθρο 219, περί επέκτασης της υποχρέωσης υπηρεσιών άμεσης πληρωμής σε νομικά πρόσωπα, ισχύει από την 31η Οκτωβρίου 2025.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ α/α**

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΒΒΑΘΑΣ
(ΔΔΑΔ Γ' 1147030 ΕΞ 2024
ΑΠΟΦΑΣΗΣ)**

Συνημμένο: Απόσπασμα του ΦΕΚ Α' 56, ν. 5193/2025: άρθρα 24 - 26, 34, 38, 51, 58, 63, 64, 86, 87, 90 - 92, 178 - 180, 184, 185, 197 - 199, 210, 211, 213, 214, 218, 221, 227 - 231, 244 και 245.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**I.ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΔΙ.Σ.ΤΕ.ΠΛ) για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ και την Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη ΑΑΔΕ

II.ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
2. Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής
4. Αποδέκτες Πίνακα Α' (περ. 1 & 4)
4. Αποδέκτες Πίνακα Β' (περ. 1 & 3)

III.ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γραφεία Γενικού Διευθυντή Φορολογίας
3. Γραφείο Γενικού Διευθυντή Φορολογικών Λειτουργιών
4. Διευθύνσεις, Αυτοτελή Τμήματα και Αυτοτελή Γραφεία της ΓΔΦ
5. Διεύθυνση Επικοινωνίας
6. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης της ΑΑΔΕ
7. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας
8. Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας
9. Διεύθυνση Ελεγκτικών Διαδικασιών
10. Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών
11. Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου – Τμήματα Α' και Β'